

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII

Balandis — April 14, 1972 Nr. 30

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SPEKULIACIJOS

APIE HANOJAUS, MASKVOS IR PEKINO INTERESUS

Šiaurės Vietnamo invazijos mįslė šias eilutes rašant dar nebuvo galutinai išspręsta. Teisingo sprendimo ir negali greitai laukti, nes vadovaujančių sluoksnių diskusijos komunistinėse valstybėse yra laikomos griežtoje paslaptėje. Tai ne 'laisvos' bendruomenės, kur kiekvienos valstybinės paslapties išdavimas yra laikomas herojišku aktu. Dabar mes jau puikiai žino me kaip JAV įsivėlė į Vietnamo karą, tačiau ne žinodami visų komunistų žygių užkulisių, vistiek neturime visai aiškaus vaizdo.

Grįžtant prie dabartinės komunistų ofenzivos, kur jiems atnešė kai kurių teritorinių laimėjimų ir išsukė bent dalies šiaurinio Vietnamo bombardavimą, reikia pastebėti, kad daugumas komentatorių sutinka, jog svarbiausias Hanojaus tikslas yra neprileisti prie Nixono perrinkimo. Sprendžiant iš priešrinkiminių kalbų, bet koks demokratų prezidentas Vietname kapituluos.

Nixono perrinkimas tačiau yra mažiau baisus Pekinui ir Maskvai. Ten manoma, kad Nixonas gali būti neblogas susitarimo partneris, nes jo su-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

sitarimai susilauks mažiau kritikos negu kai kurių politikų padaryti. Už tat dabar Pekinas pasave pasikvietė ne koki vokiečių socialdemokratų politiką, bet eventualų užsienio reikalų ministrį krikščionių demokratų vyriausybėje Gehrhardą Schroederį. Galimas daiktas, kad sustiprinus krikščionių demokratų opoziciją sutarčiai su Maskva. Paskutinėmis žiniomis iš Vokietijos, krikščionys demokratų, nors oficialiai pasisako prieš tą sutartį, tačiau neoficialiai norėtų, kad ji būtų ratifikuota, nes geresnės jie negali tikėtis, o už dabartinę atsakomybę liktų ant socialdemokratų pečių.

Šiaurės Vietnamo invazijos dėka, toji sutartis staiga virto koziriu Nixono rankose. Ofenzyva vykdoma sovietų ginklais, kas iš amerikiečių pusės jau yra itin ryškiai pabrėžiama. Tačiau Washingtone abejojama, kad toji ofenzyva galėtų sugadinti Nixono vizitą Maskvoje, nes tas vizitas sovietams reikalingas atlydžiui Vakarų Europoje. Už tat sovietai sutiks su amerikiečių

bombardavimu. Bet jei tas susitikimas taip rūpi sovietams, Nixonas gali pabandyti žaisti tą kortą, atšaukdamas tą vizitą, kas turbūt paskatintų ir Bonnos seimą neratifikuoti susitarimą su sovietais. Tai reikėtų šalto karo atnaujinimą didžiausiam Pekino džiaugsmui.

Iš to taško žiūrint, atrodytų, kad sovietams toji ofenzyva šiuo metu nebuvo reikalinga. Jų ginklų tiekimai savo kulinacinį punktą pasiekė prieš Nixono vizitą Pekine. Jie tikėjosi sustiprintos komunistų ofenzivos prieš tą vizitą ar laike jo, kas apsunkintų susitarimą tarp Nixono ir Čiu Enlai. Bet Šiaurės Vietnamas tuo laiku nepuolė. Galimas daiktas dėl to, kad įsisteigti Pekinui. Galimas daiktas, kad ir dėl to, kad amerikiečių aviacijos bombardavimas sukludė laiku sutelkti didesnę kariuomenę Cambodijoje ir Laose, iš kur jie patrauktų į Mekongo deltą ir patį Saigoną.

Viešnagai Pekine laimingai praėjus, kiniečiai staiga pasirodė suinteresuoti Hanojaus agresijos palaikymu. Kai Šiaurės Vietnamo ministeris pirmininkas Pham Van Dong atsilankė Pekine po Nixono vizito, Čiu Enlai jį asmeniškai palydėjo iš Pekino į Kantoną -- 1.200 mylių.

Dabartinė ofenzyva sutinka su Pekino tikslais. Sovietai turėtų protestuoti prieš bombardavimą atnaujinimą ir Nixono nepriimti, jei tačiau jie Nixoną vistiek priims, Hanojus turėtų Maskvos laikysena pasipiktinti, kas sudarytų geresnę dirvą Pekino įtakai. Kol kas tačiau atrodo, kad Maskva turi interesų Vietnamo klausimą išskirti iš pokalbių Maskvoje, ką padarė ir Pekinas.

Prezidento Nixono istorinė dovana lietuviui

Dr. Jonas Genys gavo istorinės reikšmės dovaną iš Prezidento Nixono -- parkerį, kuris buvo naudotas pasirašant įstatymą pratęsti Laisvosios Europos ir Laisvės Radijų funkcijas.

Siunčiant šią dovaną iš Baltųjų Rūmų, prezidento personalo asistentas Michael Balzanopriėdė sekantį laišką: "Mielas Dr. Genys, Šiandien (kovo 31 d.) Prezidentas Nixonas pasirašė įstatymą pratęsti Radio Free Europe ir Radio Liberty funkcijas. Kaip Jūs žinote, Prezidentas yra didelis šių radijo transliacijų rėmėjas. Jis ilgai ir sunkiai kovojo, kad šis bilius būtų Kongreso priimtas ir pagaliau turėjo įsikišti asmeniškai pašalinimui legalių kliūčių, kurios trukdė šį įstatymą pravesti". (Prezidentas išsikovojo to įstatymo pratęsimą tik ligi birželio mėn. pabaigos!)

"Atsižvelgiant, kad Jūs parodėte didelį dėmesį šių radijų reikalui ir rėmėte Prezidentą, prisiminimui šio istorinio momento čia Jums siunčiama viena plunksna (parkeris) kurią Prez. Richardas Nixonas naudojo pasirašydamas minėtą įstatymą".

Šiame reikale Dr. Genys susilaukė visuotinio dėmesio, kai Washingtono dienraštis "The Wa-

shington Star" idėjo jo laišką, kur buvo išdėstytas Radio Free Europe ir Radio Liberty reikalingumas. Tame rašinyje buvo mandagiai sukritikuotos senatoriaus Fulbrighto pastangos šias radio stotis uždaryti, nutraukiant joms reikalingus fondus. Dr. Genys yra Amerikos Lietuvių Tarybos Atstovas Washingtono ir Washingtono Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

Dr. B. Matulionis pasakęs paskutinį atsisveikinimo žodį Visų Sielių kapinėse, laidojant a.a. dr. Vladą Ramanauską. Šalia (kairėje) stovi klebonas kun. Angelaitis. Dešinėje velionies šeimos nariai.

J. Garlos nuotrauka

Nežiūrint blogo oro ir sniego pėgos balandžio 8 d. Clevelande, 150 automobilių vilkstinės buvo palydėtas a.a. dr. Vladas Ramanauskas į amžino poilsio vietą -- Visų Sielių kapines. Nuotraukoj jo artimieji bičiuliai ir kolegos neša karstą.

J. Garlos nuotrauka

NETEKOME DIDELIO IŠTIKIMO LIETUVIO, DIDELIO DRAUGO IR ŽMOGAUS...

Atsisveikinimas su a.a. dr. Vladu Ramanausku

Praeitą penktadienį, balandžio 7 d. iš Clevelando ir kitų miestų susirinko a.a. dr. Vladas Ramanauskas bičiuliai ir kolegos į Brickmano laidojimo namus atsisveikinti su velioniu. Atsisveikinimo iškilmes pravedė Juozas Stempužis. Pirmas atsisveikinimo žodį tarė buvęs Pasaulio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas, dr. Henrikas Brazaitis, nušviesdamas velionies gyvenimo kelią kaip gydytojo ir visuomenininko.

"Liūdna ir sunki pareiga mums tapti paskutinį atsisveikinimo žodį kolegai Dr. Vladui Ramanauskui, kurio staigi mirtis sukrėtė mus visus primindama, kad žemiškos gyvenimo kelionės galo ir laikopats nepasirinksi. Mirtis ateis nekviesta, neprašyta, vieniems anksčiau, kitiems vėliau, kitiems per anksti, netikėtai ir staiga. Taip netikėtai ir

staiga užbaigė savo žemiškąją kelionę a.a. Dr. Vladas Ramanauskas, kurį čia susirinkome paskutinį kartą pagerbti ir į jo gyvenimo nueitą kelią trumpai pažvelgti.

Velionis Vladas Ramanauskas gimė 1915 metais rugsėjo 9 dieną Trakiškių kaime, Kvietiškių valsčiuje, Marijampolės apskrityje pasiturinčių ūkininkų šeimoje, kuo jis visą savo gyvenimą didžiuosi. Suvalkiečių ūkininkų būdo bruožai lydėjo jį visą gyvenimą.

Mokslus Vladas pradėjo Marijampolėje. Lankė Tėvų Marijonų ir Rygiškio Jono gimnazijas. Tuo po gimnazijos baigimo stojo į Karo Mokyklą ir ją baigęs buvo pakeltas į atsargos jaunensnio leitenanto laipsnį. Toliau sekė Medicinos studijos Vytauto Didžiojo Universitete Kaune. Jas baigė 1943 metais. Dar besimokydamas pamėgo ir įsijungė į visuomeninę veiklą. Dalyvavo skautuose, Šaulių sąjungoje ir vėliau Atsargos Karininkų Ramovės korporacijoje, būdamas jos valdyboje, jai kelis kartus pirmininkavo ir studentų atstovybėje ją atstovavo. Okupacijų metais įsijungė į pagrindinio veiklą, į Lietuvos Laisvės Kovotojų eiles. Už tai buvo komunistų ir nacių kalinamas.

Baigęs mokslus neilgai įgytas žinias galėjo panaudoti savo tėvynėje. Karo audrų buvo nublokštas į vakarus, kur karui besibaigiant susirgo šiltine. Liga ir kalėjimas gerokai apardė jo sveikatą. Karui pasibaigus tuojau įsijungė į visuomeninę ir profesinę veiklą. Dirbo Lietuvos Raudoname Kryžiuje, vadovavo pabėgėlių stovyklai ir kartu buvo tos stovyklos gydytojas.

Atvykęs į Jungtines

Amerikos Valstybes apsisistojė Bostone. Bet biurokratiškos tos valstijos taisyklės, neleidžiančios užsieniečiams gydytojams isikurti, privertė ieškoti prieglobsčio kitur. Draugų buvo atkvietas į Clevelandą, kur greit įsigijo gydytojo praktikos teises, pradėjo dirbti bendrojo medicinos praktikoje ir ja vertėsi iki pat mirties.

Kalbant apie Dr. Vladą Ramanauską žvelgiame į jį pirmiausia kaip į gydytoją, kuris buvo visada pasirengęs sergančiam padėti nežiūrėdamas nei laiko valandos, nei asmeniškų nuovargių. Jiems jis atidavė savo sugebėjimus, žinias, nemigo naktis ir žmoniškos meilės jausmus lengvindamas jų kančias. Savo pacientų buvo mėgiamas ir turėjo nepaprastai didelę praktiką. Bet Vladas nebuvo vien tik gydytojas. Jis visų pirma buvo žmogus. Žmogus pasirengęs padėti ten, kur jo pagalba buvo reikalinga.

Nuo jaunystės dienų pamėgęs visuomeninę veiklą jos neapleido iki šios žemiškos kelionės galo. Jis aktyviai prisidėjo steigiant Ohio Lietuvių Gydytojų draugiją. Buvo beveik kiekvienoje draugijos valdyboje ir daugelį kartų jai pirmininkavo. Be gydytojų draugijos Dr. Ramanauską matėme Balso direktorių eilėje, Lietuvių Bendruomenės taryboje, tautinėje sąjungoje, Vilties draugijos valdyboje, kuriai kelis metus pirmininkavo. Visų organizacijų bei draugijų, kur Vladas aktyviai reiškėsi nepajėgusiu čia išvardinti. Politinėje ideologijoje buvo konservatyvus tautininkas, nes tik konservatorių pakraipoje matė tinkamą pasipriešinimą, at-

(Nukelta į 3 psl.)

Australijos padangėje

ANTANAS LAUKAITIS

Velykų šventės pas mus Australijoje, kaip ir visame kitame Vakarų Pasaulyje, jau yra per daug sukomercintose. Sydnėje, kartu su didžiule žemės ūkio, išdirbinių ir pramoninių gaminių bei gyvulių paroda, kurioje šiais metais buvo ir tikra Amerikos indėnų šeima, parodžiūsi indėnų gyvenimą, spalvingus jų drabužius ir kitą, visos krautuvės skendo šokoladiniuose kiaušiniuose, zuikiuose ir kituose saldumynų išdirbiniuose, vaikams net nežinant nuo ko pradėti ir ką valgyti, nes jau ir jų skonis per daug išsilepino.

Sydnėjaus lietuvių gyvenime be pagrindinių velykinių pamaldų, keletos krikštynų, didesnių subvymų taip ir nebuvo. Tačiau, visas mūsų lietuviškasis gyvenimas vyko Melbourne. Priešvėlykinę savaitę čia įvyko paskutinis S. Baro ir D. Stankaitytės koncertas, užpildęs didžiulę koncertų salę savais ir svetimtaučiais klausytojais ir susilaukęs didžiulio pasisekimo ir labai puikios ir palankios didžiųjų australų laikraščių kritikos. Lygiai taip pat ir D. Penktadienį surengtas jų religinis koncertas turėjo geriausią pasisekimą.

Švenčių metu, kurių čia turima keturios dienos, Melbourne taip pat vyko ir mūsų Studijų Dienos bei Jaunimo Kongreso atstovų suvažiavimas ir bendras pasiruošimas jau neužilgo įvykstančiam J. Kongreso suvažiavimui Amerikoje. (Plačiau apie tai parašysiu vėliau).

Tragiškai žuvusiam mūsų didžiajam Tasmanijos salos keliauninkui Olegui Truchanui pagerbti, Tasmanijoje yra sudarytas specialus australų ir lietuvių komitetas ir norima išleisti jo atminties knygą, kurioje bus pavaizduota jo dvidešimties metų tyrinėjimai ir kelionės po nežinomąsias šios salos vietas, viską pajavirinant jo paties darytomis spalvotomis nuotraukomis. Iškomitetą įeina vietos žurnalistas, gamtininkai, rašytojai ir kt., nes šis mūsų, taip tragiškai žuvęs tyrinėtojas, yra labai aukštai vertinamas australų, parodžiusių ir aprašiusių jiems jų šios paslaptingos salos dar iki šiol neištirtas ir balto žmogaus kojos nemindžiotas vietas. Tuopačiu O. Truchanas savo gausių paskaitų metu ir savo aprašymais spaudoje, visuomet primindavo esąs lietuvis, kas mūsų krašto vardą čia labai išpopuliarino. Ši būsimoji knyga, be savo idomumo, bus bent mažas prisiminimo pagerbimas mūsų žuvusio keliautojo.

Kitoje didžiulėje Naujosios Gvinėjos saloje, kur paskutiniu metu vyko šieki tiki burzdėjimai, nes juodieji nori visiškai atsiskirti nuo Australijos ir jų globos, kas labai greitai laiku turės ir

įvykti, gyvena taip pat ir keletas lietuvių šeimų. Daugiausiai tai yra jaunų šeimų, atvykę kuriam laikui uždirbti ir sutaupyti daugiau pinigų, nes čia uždarbiai yra labai geri ir nėra valstybinių mokesčių. Pats iškiliausias ir aukščiausias iškiles yra šios salos lietuvių "burmistaras" (taip jį kiti vadina) inžinierius Petras Dirks, kuris Muenchene buvo baigęs statybos fakultetą, vėliau Tasmanijoje baigė ekonomiją ir dar vėliau Sydnėje gavo master laipsnį inžinerijoje. Jis šioje saloje yra vandens išteklų departamento direktorius. Kartu su žmona su jais gyvena jų du jaunesni vaikai, kai kiti du vyresnieji gyvena ir mokosi Sydnėje. Inž. P. Dirksio asmenyje atrasime tikrai viską ir jam niekad nebus sunku niekas padaryti, svečiui patarnauti ir jį puikiai priimti.

Taip pat čia gyvena ir dirba savo specialybėje Canberroje universitetą baigęs Romas Miniotas, Amerikoje gyvenančio ir jums gerai žinomo mūsų kompozitoriaus J. Gaideilo būrūs Aidas su žmona Birute ir dviems vaikais, adelaidskė daktarė Roma Varoneckaitė, jau per dvidešimt metų čia gyvenęs kaunietis daktaras (Slavka) Žygas, kuris, gyvendamas tarp lietuvių, pirmasis aprašė mediciniškai, vėliau ir su paskaitom važinėjęs po pasaulį, dar ir dabar pilnai neištirtą "Juoko ligą". Šiuo metu jis yra Rabaul apskrities daktaras. Taip pat čia yra ir sydnėjiskiai buvę sportininkai Jūra ir Raimundas Hazės, sydnėjiskiai Palaičiai, Gina Balsytė iš Canberros, sydnėjiskis Algirdas Dryža. Visi jie tarpusavyje labai gerai sugyvena ir, atitirkę nuo to didžiojo civilizuoto pasaulio, šioje juodųjų ir krokodilų žemėje turi puikų žemiškąjį rojų, tik gaila kiek jis dar ilgai jiems tęsis?

Sekančiais 1973-aisiais metais Melbourne įvyks 40-sis Tarptautinis Eucharistinis Kongresas, kuris prasidės vasario 18 dieną. Į šį kongresą yra pakviestas atvykti ir Popiežius Paulius VI, kuris, nors ir pažadėjo atvykti, bet savo galutinio žodžio dar nedavė. Iš lietuvių aukštųjų dvasiškių yra pažadėję atvykti mūsų vyskupai V. Brizgys ir A. Deksnys. Tikimasi, kad nemažai ir pasauliečių lietuvių su ekskursijomis atvyks į šį kongresą. Nors jau visi viešbučiai ir didieji hoteliai yra šiam laikotarpiui užsakyti, tačiau lietuvių yra sudarę specialų priėmimo komitetą ir visais svečiais lietuviams bus tinka mai pasirūpinta.

Prieš pat Velykas gausios skaudžiai automobilio katastrofoje nukentėjo mūsų Sydnėjaus dailininkas Leonas Urbonas. Jo vairuojamas automobilis buvo ko ne visiškai sudaužytas, kai jis pats bu

vo gerokai pritrenktas. Policijos ištirtas kitoje mašinoje važiuavęs jaunuolis, pasirodo, buvo narkotikais apsvaigęs, jo mašina neapdrausta, todėl bus gana sunku iš jo išgauti nuostolių padengimą.

Melbourne buvo sudaryta Švietimo Komisija, į kurią buvo pakviesti Apylinkės Valdybos sekretieji asmenys -- P. Aranauskas, J. Juška, J. Makulis ir A. Šeikis, paliekant jiems teisę šią komisiją praplėsti savanuožiūra. Šios Švietimo Komisijos pagrindinis tikslas yra koordinavimas mūsų jaunimotautinio švietimo, platesnio liuanistinių kursų administravimo, stengiantis juos praplėsti iki universiteto, kur lietuvių kalba būtų dėstoma kaip atskiras dalykas.

Svečias iš Kanados, Hamiltono medžiotojų ir žuautojų klubo "Briedis" pirmininkas Antanas Šimkevičius - Sims, atvykęs su didele grupe amerikiečių ir kanadiečių dalyvauti South Seas Safari" šaudymo pirmenybėse, pasirodė labai gerai, Havajuose laimėdamas pirmąją ir dvi ant rąsias paskirų nuotolių šaudymo varžybas, kai Melbourne bendrose varžybose jis gavo kevirtąją vietą. Iš Australijos šį šaudytojų grupę išskrido į N. Zelandiją. Būdamas paskiruose miestuose A. Šimkevičius susitiko su vietos lietuviams, jų tarpe radsamas ir savo senų pažįstamų.

Sydnėje gerai žinomas visuomenininkas ir kultūrininkas teisininkas Leonas Karvelis atšventė savo 65-rių metų amžiaus sukaktį. 1929 metais Kaune baigęs ekonomiką, vėliau ir teisę, jis įsigijo diplomuoto teisininko vardą ir iki pasitraukimo iš Lietuvos dirbo teisės srityje. Vokietijoje gyvendamas Prancūzų zonoje buvo Freiburge prancūzų okupacijos valdžios sekretorius, kartu eidamas ir lietuvių komiteto reikalų vedėjo pareigas. 1949 metais su šeima atvykęs į Australiją, jis plačiai išitraukė į mūsų visuomeninį gyvenimą, eidamas Krašto Valdybos, Krašto Kontrolės Komisijos pirmininkų pareigas paskirais metais. Eilę metų jis priklausė daugumai Sydnėjaus kultūrinių organizacijų, aktyviai su jomis dirbdamas ir būdamas vienas iš mūsų mėgstamiausių paskaitininkų, savo svarbiu žodžiu visuomet įnešdamas idomų naujovių. Sveikinant suaktuvininką, reik tikėtis, kad ir ateityje jis bus mūsų tarpe toks energingas ir mėgiamas.

ATENTATAS PRIEŠ DIDŽIUOSIUS (12)

BUVO IR TOKIŲ ŠNIPŲ...

Bet kuris vaikas žino, kad tyliėjimas yra pagrindinis elementas šnipų profesijoje. Niekas neturi priversti šnipą prabilti, nei šantažas, nei pažadai, nei kankinimai, nei gražiausios pasaulio moters žavės. Niekas neturi žinoti paslapties, nei motina, nei brolis, nei draugas, nei melužė. Taip rašoma špiorno vadovėliuose.

Išskyrus sovietų šnipus, gal tik nedidelė dalis pasiduoda šiai taisyklei ir Peter H. Ferguson nepriklausė tai gerųjų šnipų kategorijai. Išlaikyti paslaptį jam buvo sunku. Anksčiau ar vėliau, stumiami pasigyrimo, ar iš silpnumo, daugelis šnipų neišlaiko paslapties.

Ferguson, grįžęs į Teheraną 1942 m. kovo 31 d. užimti oficialių špiorno postą, pasiskubino savo draugams pranešti linksmą žinią: pagaliau jis esąs tikras šnipas!

Nuo pat jaunystės visi jį vadino "šnipu". Būdamas dvylikos metų, paklaustas kuo jis noris būti, atsakydavo: "Aš būsiu šnipu". Tėvams patiko šis atsakymas ir karštojo savo pažįstamiems. Vėliau, kai jis užaugo ir klausinėjamas, kas jis esąs, atsakydavo: "Aš esu šnipas". Jis nemėgdavo, kai jo klausinėdavo apie jo profesiją. Ką jis galėjo atsakyti? Kad jis žurnalistas. Tada paklaustų kokiam laikraščiu jis dirbąs ir turėtų sakyti, kad pasitraukė iš laikraščio ir dirbąs tūlai agentūrai. Kad jis yra rašytojas? Bet jis neišleido jokios knygos. Jis galėtų sakyti esąs barmanu, skelbimų rinkėju, laivų krovėju. Kada 38 metų amžiaus bankininkas pasisako, kad karjerą pradėjo pardavinėdamas laikraščius, tai būna puiku, bet kai tokio pat amžiaus žmogus keičia profesiją kas porą mėnesių, tai neturi jokie

kio noro apie tai kalbėti. Ypač jei laimė kortose apledo.

Visi jo draugai Teherane tai žinojo. Mervyn Wollheim buvo geresnis pokerio lošėjas už Fergusoną, bet jis buvo rimtesnis. Kitas draugas Khalil Chapat buvo prancūzų mokykloje profesoriumi ir buvo rimčiausias iš visų. Tai jis supažindino su lenkų pabėgėle Ida Kovalska, bausia Sorbonnoje studijavęs, bet negavęs tarnybos mokykloje ir ją priglaidęs Wollheim, pas kurį susipažino Ferguson ir jai pasipiršo. Bet Idai atsakius ištektėti, 1942 m. rugsėjo m. jis grįžo Amerikon, pasiryžęs mirti herojumi fronte.

Bet Ferguson niekad nematė fronto. Už šešių mėnesių jis grįžo Teheran kaip amerikiečių šnipas su 600 dol. kišenėje, viskas kas buvo likę iš 2000, kuriuos buvo gavęs. Išvakarėse jis New Yorke prasilošė pokeryje.

Tik Amerikoje tais laikais tokie nuotykių buvo galimi. Net šiandien joks istorikas negali paaiškinti kaip ir kodėl mažas aiuri pulkininkas William J. Donovan buvo paskirtas įsteigto O.S.S. viršininku.

1941 m. po Donovan vadovybe O.S.S. metų bėgyje turėjo jau 12000 agentų ir 10,000 laukiančių eilės. Pradžioje biudžetas buvo nedidelis ir tarpriimtų tarnybon buvo mokslininkai, žurnalistas, rašytojai, kino žvaigždės, kunigai, sportininkai, advokatai, milijonieriai ir net gangsteriai. Bet nė vienas jų nieko nesuprato apie špionąžą.

Daugelis Donovan draugų įstojo šion tarnybon iš romantizmo. Bet buvo ir tokių, kurie atsisakė. Tarp jų buvo ir Stanley V. Ferguson, newyorkietis advokatas, kadaise su Donovan Columbia universitete žaidęs futbolą ir 1933 m. palaikęs jį rinkiminėje kampanijoje į gubernatoriaus vietą.

Stanley Ferguson sirgo širdimi ir net administratyvinio pobūdžio vietą ne norėjo užimti žvalgyboje, bet kai jo sūnus Peter, didelis klajūnas po pasaulį, 1942 m. grįžo namo, jis rekomendavo jį Donovanui ir už savaitės Peter jau buvo O.S.S. apmokymo centre Virginijoje. Perėjęs eilėtę, jis buvo pripažintas "geras tarnybai" ir pasiūstas galutinam apmokymui į Cacotin kalnus Marylande. Ten instruktoriai per tris mėnesius stengėsi padaryti iš jo gerą šnipą, bet tai sunkiai jiems sekėsi.

Jei Peter Ferguson būtų dar pasilikęs Marylande mėnesį, gal būtų susitikęs Frankliną D. Rooseveltą, kuris balandžio pabaigoje atvyko pasiilsėti netoli šnipų apmokymo stovyklos. Bet tas politis buvo tik išivaizduojamas, nes visą laiką buvo informuojamas apie padėti fronte ir mėnesio bėgyje atsirado naujų komplikacijų.

Balandžio 11 d. vokie-

čių radijas paskelbė atidengęs Katynę 11,000 lenkų karininkų lavonų, kuriuos buvo nužudę bolševikai. Lenkijos vyriausybė Londone pareikalavo, kad Raudonojo Kryžiaus komisija vietoje ištirtų šį reikalą.

Balandžio 25 d. Stalinas, pasipiktinęs, kad jį drįsta kaltinti žmogžudyste, nutraukė diplomatinis ryšius su lenkų vyriausybe Londone. Žinios iš Lenkijos irgi buvo nelinksmos. Generolo Stroop kariuomenė naikino žydus Varšuvoje ir prezidentas visad būdavo susijaudinęs, kaip jam kalbėdavo apie liūdną žydų padėti Europoje. Jis turėjo daug patarėjų ir draugų žydų. Pagaliau Amerikos žydų balsas irgi turėjo lemiama reikšmės prezidentiniuose rinkimuose.

Kitas įvykis, tai Donovan žvalgyba sužinojo, kad labiausiai nekenčiamas japonų admirolas Isokoru Yamamoto balandžio 18 d. skris lėktuvu netoli Kahili salų. Rooseveltas asmeniškai dvė įsakymą numušti Yamamoto lėktuvą. Aišku, lėktuvas buvo operacijos zonoje ir tai negalima buvo laikyti politinė žmogžudyste. Tačiau, nors operacija ir gerai buvo įvykdyta majorų Mitchellio ir Lanphiero, atrodė kiek neįprasta. Ji galėjo sukelti pavojingą precedentą. Kur bus einama, jei valstybių galvos ir generolai pradės tokiu būdu likviduoti vienas kitą?

(Bus daugiau)

MILLWRIGHTS
JOURNEYMEN ONLY
ARC AND ACETYLENE
WELDING COMPULSORY
Contact Mr. Cole

CUTTER GRINDER
MACHINE REPAIR MEN
MUST FABRICATE OWN PARTS
Contact Mr. Gregory

FEDERAL SCREW WORKS
3401 MARTIN DETROIT, MICH.
313-841-8400
(30-32)

WANTED EXPERIENCED PRESS OPERATORS
EXPERIENCED IN STEEL INDUSTRY.
MUST HAVE SET UP EXPERIENCE.
FRINGE BENEFITS.

ACAR INDUSTRIES
4563 INDUSTRIAL PARKWAY
WILLOUGHBY, OHIO 44094
(30-36)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED
1. Automatic lathe hands
Single spindle setup operation
2. Engine lathe operators
3. OD, ID, surface grinders
5 years experience desired
All benefits.
Apply
ABLE GRINDING CO.
421 36th St. SW
Grand Rapids, Mich.
Call collect 616-534-8615
(29-38)

WANTED JOURNEYMAN DIE REPAIRMAN
Journeyman status required for this position. Steady year round work, overtime, excellent wages and benefits. Apply
UTILEX
425 FRANK ST.
FOWLERVILLE, MICH.
(27-31)

WANTED EXPERIENCED FOREMAN
Plastic injection molder requires afternoon shift foreman.
Apply in writing or call
HAIGH PLASTIC PRODUCTS
3240 WEST GRAND RIVER
HOWELL, MICH. 48843
317-546-5250
(27-31)

Be žodžių...

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PALIKIMŲ MEDŽIOKLĖ?

Šiomis dienomis Chicagoje leidžiama bolševikinė Vilnis, tarytum siekdama patarnauti savo skaitytojų nostalgijai ir toli siekiančių išvadų blyną.

Laikraštis, redakcijos vardu, kreipėsi į savo skaitytojus...

Nelogiškai sudurstytame tekste (pradžioje prašo skaitytojų talkos, o pabaigoje siūlosi talkinti skaitytojui) Vilnis geidauja, kad skaitytojai tiektų redakcijai jų giminių ok. Lietuvoje adresus, savo adresus, kadaiše gyventų apylinkių pavadinimus.

Graudendamas skaitytojus gimtųjų vietų nostalgija, laikraštis siūlo: Parašykite mums apie kokias vietas norėtumėte rasti aprašymus Vilnyje. Tad rašykite Vilniai: toks ir toks skaitytojas (vardas, pavardė), gimęs ten ir tada, nori sužinoti kaip dabar atrodo mūsų gimtasis arba jaunystės miestas, kaimas, apylinkė, kurią apleidau tada ir tada, kurioje prisimenu tokius ar kitokius kaimynus, artimuosius, turiu gimines.

Tokiems smalsuoliams Vilnis žada parūpinti savo skiltyse pagal daugumą vietovių aprašymus!

Šiame provokaciniame Vilnies pageidavime slypi būtinas noras klausiantį asmenį surišti su apylinke, ir, kas svarbiausia, su giminėmis, kurie, neva vis turėtų gyventi klausėjo apleistoje vietoje. Užvestoje tokio smalsuolio byloje Vilniuje atsirastų daviniai apie jo gimines. Smalsuoliui mirus atsirastų daviniai, pagal kuriuos sovietiniai advokatai galės ieškoti viso palikimo, arba jo dalies ok. Lietuvoje esančioms giminėms.

Suktame plane atrasti amerikiečių lietuvių gimines ok. Lietuvoje sovietams labai talkina ciniskas žaidimas seno žmogaus smalsumu ir tėviškės pasiilgimu. Juk šitokiam smalsumui patenkinti be slaptų minčių pakaktų paprasto pasiteiravimo: noriu patirti ką nors apie Rokiškį, apie Gargždus, apie Seirijus... Tačiau to negana Vilnis būtina smelkiasi žinoti daugiau: ar gyvena toje vietoje klausiančiojo giminės, įvairias datas, net kaimynus...

Po tiekios laiko, karų, visuotinių katastrofų, Vilnies tekste, atrodo, švelniai užtikrinama, kad giminės tebėkruta tose pat vietose, kad kaimynai tebeplūša toje pat apylinkėje!

-- Lietuvos žurnalis-

tai pažadėjo mums padėti: kai tik gaus pageidavimą, važiuos į Jūsų gimtąsias apylinkes, rinks žinias, fotografuos, rašys, -- užtikrina smalsuolius Vilnis.

Gal būtų vienam ar kitam ir atsirastų vietos Vilnyje pamatyti savo jaunystės vietas? Gal būtų per ilgiausius metus upečių vingiai ar kalvų kontūrai ir bus tie patys. Bet gyvenvietės, kaimai, keliai, miškai taip pakito, kad Vinies siūlyta idėja niekad negalės būti realizuota.

Kaimai jau panaikinti ir trobos suvilkotos kitas vietas. Gojai ir miškeliai jau iškirsti. Melioracija išrausė laukus. Ežios panaikintos. Lietuviškasis gamtovaizdis jau įgaavo kitą pobūdį. Tad apie kokius senus, iš prieškarinių, o kartais ir Nikolajaus laikų, kaimynus porina Vilnis?

Tegu atidaro visiems gėdingos geležinės uždangos užkardas, tada viskas bus normalu ir paprasta. Nereikės ieškoti tėviškės trupinių, lyg per Marinerį Marso vaizdų. Vienas kitas nuvyks kaiman, informuos kitą. Platus susirašinėjimas su artimaisiais, pasikeitimai nuotraukomis ir žiniomis kiekvienam atneš begalybę žinių. Nereikės nė Vilnies žurnalistų, nei jų kelionių į realybę seniai neegzistuojančius kaimus.

Vilnis čia žiauriai prigauna savo skaitytojus, tartum visų atsiminimuose užsilikusių vietovių vaizdai vis dar nepakito, vis dar pažįstamų ir mielų formų.

Šitas smalsuolių tarpe provokuojamas "vajus" pagrįstas kitomis prielaidomis. Suktame manevre norima surišti pasiturintį amerikietį su jo atrastomis giminėmis ok. Lietuvoje. Čia yranoras užmesti kilpą ant amerikiečio lietuvių palikimo.

Mums rašo

MELUOJA PER
AKIS

Šuleris yra lošikas kortomis, kuris kortomis besukčiaudamas arba pakišęs falšyva, stengiasi apgauti partnerį. Tokie politiniai demagogai, kurie apmauna viešumėnę, irgi šuleriai. Savolai, ku toks šuleris buvo Rusijoje Chruščiovas, Vokietijoje -- Hitleris, o štai, Chicagoje, toks yra bolševikinio lapelio redaktorius S. J. Jokubka!

Įrodymas? Štai ir įrodymas: Pasaulinę spaudą pasiekė 17000 lietuvių kata-

(Atkelta iš 1 psl.)

kirtį bei konkrečią kovą su mūsų tautos didžiausiu priešu komunizmu.

Nustojome a.a. Dr. Vlado Ramanausko. Šeima nustojo savo globėję, mylimo vyro, brangaus ir rūpestingo tėvo; lietuvių gydytojų šeima nustojo aktyvaus savo nario; Clevelando lietuvių nustojo iškilaus, judraus ir nuoširdaus visuomenininko; jo pacientai nustojo savo gydytojo, kuris visada buvo pasirėngęs jiems patarnauti; lietuvių tauta nustojo ištikimo tauraus savo sūnaus, bekompromisinio patrioto. Jo mintyse visada buvo Lietuva, jis troško jai laisvės ir jai aukojo savo jėgas bei jos rūpesčiais sielojosi.

Atsisveikindamas a.a. Vladą, savo, savo šeimos, lietuvių gydytojų, draugų ir, Pasaulio lietuvių Bendruomenės pirmininko įgaliojimas, Pasaulio lietuvių Bendruomenės vardu, reiškiu nuoširdžią užuojautą velionies našlei, sūnui, dukterims, žentui, broliams ir giminėms".

Didelis velionies bičiulis inž. Jonas Jurkūnas, atvykęs iš Chicago su velioniu atsisveikino Amerikos lietuvių Tautinės Sąjungos, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos, Vilties Draugijos ir Dirvos vardu, pareiškdamas:

"Skaudi žinia prisilėgė ne tik tai jus clevelandiečius, bet ji buvo labai skaudi ir Chicagoje. Prie visų pasakytų biografinių bruožų aš galiu pridėti tik vieną, kad Vladas bu-

likų laiškas, kuriame bolševikinis režimas kaltinamas bažnyčios teriojimu ir praktikuojančių tikybines apeigas persekiojimu. Apie šį laišką, aišku, patyrė ir bolševizmu blūdią chigagiečiai lietuviai. Jiems apraminti ant šuleriškos kortos išžergia jų politrukas Jokubka. Jis tvirtina, kad laišką pasirašė asmenys reikalauja, kad "brežnevas ir Jungtinių Tautų sekretorius jiems priepretų kunigų".

Ok, Lietuvos laiške kalbama apie barbariškus tikybines laisvės persekiojimus, o Jokubka iškreipia laiško turinį ir skelbia savo skaitytojams melą. Tai jau toks brutalus tikrovės iškraipymas, kad Brežnevas turėtų pastebėti Chicago Jokubką ir pakviesti į Maskvą eiti bolševikinės propagandos Goebelsopareigas! Juk Maskvai visad reikia sąžinę praradusių melagų.

Chicagietė

Netekome didelio ištikimo lietuvių...

vo didelis ir ištikimas kovotojas. Jis iškentėjęs bolševikų ir nacių kalėjimuose, nenusigando, bet tą darbą ir iš kalėjimo išėjęs, dar vokiečių metais, tęsė ir nenurimo. Jis tą lietuvišką širdį atsisėdė ir į Amerikos žemę. Nors ir augindamas didelę šeimą, jis dėjosi visur ir aš nežinau didesnio lietuviškojo pasiūlymo, kur Vladas nebūtų dalyvavęs, kur jis savo penkių pirštų nebūtų pridėjęs. Visos tautinės organizacijos pajus nepaprastai didelį nuostolį, ne tik kaip darbininko, bet ir kaip aukotojo, ištikimo bičiulio.

Jis ilgus metus vargo ir trūsė prie Dirvos ir Vilties draugijos, jis buvo ištikimas narys Tautinės Sąjungos, o dar ištikimesnis jis buvo Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos, kur pogrindyje gavo pirmąjį, sakytai, pasipriešinimo krikštą.

Man labai skaudu šandien kalbėti, aš negalėjau susirašyti jokių žodžių, nes dar tik prieš pusantro mėnesio aš su juo daug kalbėjau. Mano žodžiai vieną tereikšia, kad visi mes netekom didelio ištikimo lietuvių, didelio draugo ir žmogaus.

Aš reiškiu šeimai: Reiginai, dukroms, sūnui, broliams, nuoširdžią užuojautą. Taip pat priminkit nuoširdžią užuojautą Amerikos lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininko p. Blinstrubo, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos pirmininko pulk. Naujoko vardu, o taip pat ir mano šeimos".

Balfo centro valdybos vardu atsisveikinimo žodį tarė Balfo direktorė Ona Jokūbaitienė primindama, kad velionis ilgus metus dirbo šalpos darbe ir jo šviesus atminimas liks ilgai pavyzdžiu netik Balfo darbuotojų tarpe, bet ir visų lietuvių.

Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės vardu atsisveikino pirm. Jurgis Malskis.

Klebonui kun. Angelaičiui sukalbėjus rožinį, dar žodį tarė adv. Julius Smetona, vardu Amerikos lietuvių Konservatorių Klubu, kurio pirmininku buvo velionis dr. Vladas Ramanauskas.

Šeštadienį, balandžio 8 d. iš Naujosios parapijos bažnyčios, kuri buvo pilna susirinkusių žmonių, po iškilmingų pamaldų, kurių metu giedojo muz. Alfonso Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblio vyrų choras, velionies palaikai buvo palaidoti į visų Sielų kapines, kur paskutinį atsisveikinimo žodį tarė dr. B. Matulionis, pabrėždamas, kad velionis buvo ne tik geras gydytojas, bet ir visuomenininkas, mylėjęs Lietuvą ir jai aukojęs visas savo jėgas.

Į a.a. dr. Vlado Ramanausko laidotuves buvo atvykę broliai Kostas ir Vincas iš Chicago, dr. B. Matulionis iš Rhode Island ir jo bičiuliai: Vytautas Abraitis iš New Jersey, inž. Jonas Jurkūnas, Cezaris Modestavičius, Mečys Valiukėnas iš Chicago, arch. Bronius Aras ir ponias iš Washingtono, dr. Juo-

slukas, dr. Senikas, E. Šlekys iš Toronto, dr. Senikas iš Montrealio, G. Wentz iš Stuttgarto ir kt.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

• Lietuvos Kankinių kopyčios komitetas primena visiems lietuviams, kad aukotojų knyga jau ruošiama. Norintieji, kad jų ar jums brangių asmenų vardai liktų toje knygoje, nesivėluokite, nes knygą užbaigus pavėlavusieji aukotojai negalės būti įrašyti. Aukais siųsti:

Lithuanian Martyr's
Chapel Fund
2701 W. 68th St.
Chicago, Ill. 60629.

• Lietuvos Studentų Sąjungos centro valdyba pernai suvažiavime atsistatydinusi ir naujos neišrinkus, buvo sutikusi laikinai eiti pareigas, kol atsirastų kandidatai. Dabar sudarytas "ad hoc" komitetas suruošti ŠALSS suvažiavimą ir tęsti centro valdybos darbą, kol bus išrinkta nauja centro valdyba.

Komitetą sudaro: Vytautas Zagarskas, Paulius Alšėnas, Marytė Idzelytė, Rimantas Aukštuolis ir Gintautas Taoras. Naujas ŠALSS centro valdybos adresas: Vytautas Zagarskas, 906 E. 223 St., Cleveland, O. Tel. (216) 261-6420.

SANTA MONICA

MIRĖ JUOZAS VILUTIS

Negaleistingoji mirtis ko ne kasdien išplėšia iš mūsų tarpo gerus Tėvynės sūnus. Neseniai buvo paskelbta, jog Juozas Vilutis sunkiai serga, o jau kovo 25 dieną jo kančios pasibaigė... Santa Monikos lietuvių jį atsimins labai ilgai, nes jis paaukojo šio miesto bendruomenei visas savo knygas, kurių buvo didėlių gausybė. Be to, paliko įdomias įvairiomis temomis straipsnių iškarpas iš laikraščių, suklasifikuotas pagal tikslą ir turinį.

Laidotuvės buvo kuklios, nes šokią savaitės dieną ne visi gali ištrūkti paskutinei pareigai. Rožinį atkalbėjo kun. Romas Kasponis, o kitą dieną, kovo 27 d., į šventojo Kryžiaus kapus palydėjo ir ten šv. Mišias atlikė kun. dr. Algirdas Olšauskas. Kopyčioje atsisveikinimo kalbą tarė Antanas Adomėnas, o kapinėse už visus atsisveikino Jonas Kutra ir kaimynė Antanina Lukšienė.

Velionis paliko žmoną Elena, brolių inž. Joną su žmona aktore Egle ir jų sūnum Andrium, seserį Jadvygą ir brolių Praną, gyvenantį Australijoje.

Tik prieš trejetą metų iš Chicago persikėlęs ir planavęs ramiai praleisti senatvę prie Ramiojo vandenyno krantų, žiaurios ligos buvo pakirstas. Tebūnie jam lengva smėlėtoji Kalifornijos žemė.

Kaimynas

Geros naujienos
pirkėjams

AUTOMOBILIŲ

savo giminėms Lietuvoje ir U.S.S.R.

Naujas ir populiarius modelis

ZHIGULI-VAZ 2101 Kaina \$3,214.00

Mes irgi pasiūlome tučtuojau pardavimui
ribotą skaičių sekančių:

MOSKVICH 412 IZH Kaina \$3,155.00

MOSKVICH 408 IE Kaina \$3,033.00

ZAPOROZHETS-ZAZ 968 Kaina \$2026.00

Kas pirmas ateina - bus pirmas patarnaujamas!

Skubinkite savo užsakymais
į vienintelį įgaliotą VNESHPOSYLTORGO
atstovą Amerikoje

PODAROGIFTS, INC.

240 Fifth Avenue, New York, N. Y. 10001

TEL.: (212) 685-4537

arba į bet kurią prie mūsų prisijungusių firmų:

Globe Parcel Service, Inc., 723 Walnut St.
Philadelphia, Pa. 19106

Package Express & Travel Agency, 1776 Broadway,
New York, N. Y. 10019

Cosmos Parcels Express Corp. 488 Madison Ave.,
New York, N. Y. 10022

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų
ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KAS BUVO AUGUSTINAS GRICIUS?

Š. m. vasario 28 d. Vilniuje mirė Augustinas Gričius, perkopęs per 72 m. slenkstį. Jo mirtis yra didelis nuostolis visai lietuvių tautai, nes jis dirbo ne okupantams ir ne kuriai nors partijai, bet visiems lietuviams. A. Gričius yra nusipelnęs ne Lietuvos "tarybinei respublikai", bet visai lietuvių tautai. Augustinas Gričius gražiausia prasme buvo lietuvis, demokratas, kuris sielavoji dėl kiekvieno lietuvių vargų, nelaimių, sielvartų.

Julius Būtėnas "Gimtajame Krašte" klaidina skaitytojus, tendencingai nušviesdamas jo gyvenimo faktus ir iškraipydamas jo kūrybos pobūdį. A. Gričius buvo gabus jaunuolis, kuris veržėsi į mokslą, tačiau gyvenimo sąlygos jam sukludė išeiti vidurinį mokslą. Todėl suprantama, kad jis negalėjo naudotis stipendija Paryžiuje studijuoti. Joki fašistiniai perversmai negali sukliudyti studijų, jei jaunuolis yra pasirošęs aukštajam mokslui. Galimas dalykas, kad A. Gričius ir nehenorėjo studijuoti, nes jis buvo 1926 m. jau subrendęs ir pagarsėjęs žurnalistas bei rašytojas. Todėl jis išikinkė į aktyvų žurnalistinį darbą "Lietuvos Aido". Tenka pabrėžti, kad A. Gričius ilgiausiai dirbo "Lie-

M. SARGENIS

tuvos Aido" redakcijoje kaip informacijų skyriaus redaktorius ir nuolatinis bendradarbis. Tai buvo jo vaisingiausias žurnalistinio ir literatūrinio darbo laikotarpis. Keliolika metų beveik kasdien jis rašė informacijas, reportažus, kūrė apsakymus, feljtonus. Labiausiai jis išgarsėjo kaip feljtonistas. Kas nežinojo Lietuvoje Pivošos, slapyvardžiu pasislėpusio Gričiaus, vardo? Jo feljtonai buvo mėgiamiausia skaitytojų lektūra. Tų feljtonų susidarė keli rinkiniai: "Pamokslai idėjos broliams", "Vyrai, nesijuokit", "Žvilgsnis į gyvenimą", "Laiko dvasia". Netiesą J. Būtėnas rašo, kad A. Gričius feljtonuose išjuokė "buržuazinės tikrovės reiškinius". A. Gričius išjuokė visoki gyvenimą: ir miestiečių, ir kaimiečių, ir darbininkų, ir valdininkų. Jis neskirstė savo vaizduojamųjų asmenų į buržujus ir proletarus. Jis visuose žmonėse ieškojo tai, ką galėtų, kaip humoristas pajuokti. Be to, nepriklausomoje Lietuvoje buržuazija dar buvo ne susiformavusi. Kas gi tie buržujai buvo? Ar Venclova ir Cvirka, kurie mėgo brangų svetimą vyną, kai jų tėvai gė-

rė vandenį...

J. Būtėnas sąmoningai iškraipė A. Gričiaus biografiją nuo 1941 m. Karo metais A. Gričius neatsidūrė "Tarybų Sąjungos" gilumoje, bet buvo 1941 m. birželio mėn. kartu su "buržujais", žinoma, ir su visa šeima, išvežtas į Sibirą. Kokias jis ten su šeima Tantalo kančias iškentėjo, J. Būtėnas nuslėpė. Kol kas dar nėra žinomos visos detalės, kaip A. Gričius po kelerių metų išbolševikinės vergijos tiek išskrapštė, kad galėjo dirbti "meno ansambliuose", kurie tarnavo bolševikinio karo propagandai. Be abejo, kad tai buvo padaryta ne iš meilės A. Gričiui, bet tik todėl, kad A. Gričius buvo gabi ir naudinga pajėga karo propagandos mašinierių.

Niekus tauškia J. Būtėnas tvirtindamas, kad A. Gričius, po karo grįžęs į Lietuvą, atstatė "hitlerinių okupantų sugriautus teatrus". Lietuvis teatrai jau buvo sugriauti 1941 m. bolševikinių okupantų. Taigi, A. Gričius rado tik dviejų okupantų išblaškytus teatrininkus, kurių, be abejo, labai stigo. Matyt, A. Gričiaus bolševikai nehenorėjo prileisti prie aktyvaus žurnalistinio darbo, tai nustūmė jį į antraeilį administracinį darbą.

Pokario metu A. Gričius daugiausia rašė scenos veikalus. Tačiau, at-

rodo, šioje srityje jis ne pasiekė tokių laimėjimų, kokių jis pasiekė feljtonų kūryboje. A. Gričius buvo par excellence feljtonistas. Labai gaila, kad gyvenimas rašytoją išblaškė ir nuo šios kūrybos atitraukė.

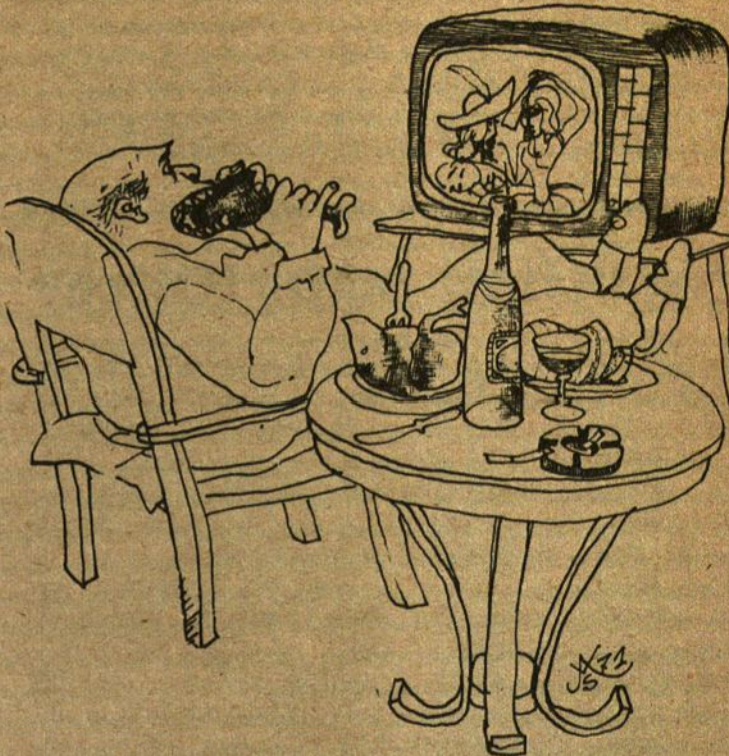
Šiandien A. Gričių objektyviai ir tiksliai įvertinti dar per anksti, nes daugelis jo gyvenimo faktų yra nežinomų, daugelis jų yra iškraipytų. Ir jo kūryba yra apnešta svetimomis dulkėmis. A. Gričius buvo bolševikų panaudojamas, toleruojamas rašytojas, bet ne jų krypties žmogus. Jis buvo priverstas gyventi tarp vilkų ir stengėsi išlikti tarp vilkų nesuėstas. Jo laisvas humoras buvo suvaržytas, jis juokėsi su didžiausiu širdies skausmu, nes žinojo, kad jo broliai kenčia vergiją. Tai belaisvio juokas. Nenatūralus, nervingas juokas, sukėliąs insulto simptomus.

Mums A. Gričius liks kaip šviesi, kūrybinga lietuvių asmenybė, daug vargusi ir daug kentėjusi dėl svetimųjų priespaudų ir okupacijų. Savo humoru jis bus amžinas pragiedrulių skleidėjas, šviesos nešėjas kitiems, gyvenimo džiaugsmo ir tragizmo išreiškėjas. Jis juokėsi su visais lietuviams ir kentėjo dėl visų lietuvių. Todėl jis liks visų lietuvių mylimas rašytojas tuose raštuose, kuriuose jis pasireiškė kaip laisvas kūrėjas ir nebuvo svetimųjų priverstas iškraipyti savo nusistatymų ir šypsėnos.

J. GRAUDA

Kaip iš tikrųjų yra?

Rytis Pocius gyvena Tarybų Lietuvoje, o jo dėdė Mykolas vargsta imperialistinėje Amerikoje. Rytis parašė dėdei Mykolui laiškeli, dėdė Mykolas atidavė tą laiškeli "Laisvei", kuri jį atspausdino... ir turime malonumą tuo laiškeliu pasidžiaugti.

Rytis dėsto, kad nebėra Lietuvoje V. Krėvės Lapinų. Rytis prisimena, kad buržuazinėje Lietuvoje buvo: balana žibinčiuje, prie sienos gultai, kur miegojo visa šeima, valgė mediniais šaukštais iš molinių dubenų...

-- Dėdė Mykolai, -- rašo Rytis, -- dabar kitaip.

Štai kaip, pasak Ryčio, dabar gyvena ir tarpsta laimingas kolūkietis:

"Kolūkietis gyvena naujai pastatytame mūriniame name. Svetainėje moderniški baldai: knygų ir drabužių spintos, bufetas, patogios kėdės, polirotas stalas. Nuo lubų kaba graži liustra. Kampe televizorius, radijas. Ant langų raštuotos užuolaidos ir portjeros. Virtuvėje šaldytuvas, dujinė viryklė, baltos spintelės, pilnos visokiausių lėkščių, lėkštelių. Miegamajame dvi vedusiųjų lovos su naktiniais staleliais, su aukštu veidrodžiu.

Televizoriuje šeima žiūri laidas iš viso pasaulio. Saporos žiemos olimpiada buvo transliuota kuo plačiausiai. Geriausi teatrų pstatymai, tame tarpe ir Maskvos Didžiojo teatro operos bei baletai, dažnai persikelia į šią svetainę. Be to, susisiekiama autobusais toks patogus, kad šeimos nariai dažnai svečiai Vilniaus ar Kauno spektaklių salėse. Kolūkiečiai vis dažniau pakeliauja ir po užsienį".

Štai, kaip iš tikrųjų yra! Ir netikėkite, susimildami "Tiesai", "Komjaunimo Tiesai", "Valstiečių Laikraščiai", kai šie porina apie tris metus statomą kolūkio pirtį ar "Kultūros namus" su tarakonais už Markso portreto.

Rytis Pocius apšvietė savo dėdę Mykolą. Švieskimės ir mes.

kuoti sionizmo prigimtį. "Sionizmas - fašizmas", skelbia laikraštis, ir to paskelbi-

mo pagrindimui deda maskvinių rašinių vertimus. Sionizmas pristatomas juodžiausiomis spalvomis. Tai "juodas voratinklis", "teroras, diversijos, provokacijos", "nusikalstamoji sionizmo akcija", "šiurialkinis sionizmas yra viena pavojingiausių ir kraštutinių fašizmo formų". Smerkimų ir prašymų rėmai neriboti.

Bet būdinga pastebėti, kad tai yra niekas kita, kaip smerkimas minties ir siekių tautai turėti savo tautinių principų atremtą valstybę. Antraip apvertus, už to principo siekius dergia ir smerkia ir "lietuviškus buržuazinius nacionalistus".

Greta sionizmo smerkimų natūraliai slypi ir senas carinės Rusijos nelaimių palydovas - antisemitizmas. Su to antisemitizmo receptu, palankiai nusiėikusi to recepto skoniui, "Komjaunimo Tiesa" supažindina savo skaitytojus.

Gal būtų, dar išlikę Lietuvos teritorijoje žydai atsimeina, kad Nepriklausomoje Lietuvoje žydų tautinis gyvenimas klestėjo, jų tautinės institucijos buvo repektuotos ir globamos įstatymais. Kas dabar iš viso to liko? Nieko.

Ir į tą tuštumą atnešamas iš centro, iš Maskvos -- antizemitizmas, dabar po antisionizmo skraiste. (ar)

MACHINISTS and/or TAPE MACHINE OPERATORS Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. Must be experienced. Excellent working conditions and benefits. SHAKER NUMERIC MFG. 1080 E. 222 CLEVELAND, OHIO 44117 (29-31)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T. GAVĖJAS NIEKO NEMOKA. TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI. VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI. GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS. Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,
NEW YORK, N. Y. 10022
Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue	Tel.: 254-5456
New York, N. Y., 10011, 135 W. 14 St.	CH 3-2583
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	542-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1728
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St.	363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard	562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave.	373-8783
Passaic, N. J. 07065, 176 Market Street	472-6387
Paterson, N. J. 07505, 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street	346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street	756-6766
Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre	
½ Block North of 12 Mile Road	751-6760/1
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave.	441-4712
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street	798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	743-0440

Sovietinis antisemitizmas

Lietuvių tauta niekad nebuvo antisemitiniai nusiteikusi. Istorijos daviniai rodo, kad žydai atkviesti į kunigaikštį Lietuvą, turėjo daugybę privilegijų. Ypatingai buvo respektuota tautinė žydų individualybė. Nėkur taip buvo Nepriklausomoje Lietuvoje. Čia buvo eita istoriniu, tradiciniu abipusio respekto ir bendradarbiavimo keliu.

Tai buvo tinkamas ir geras kelias. Žydų intelektualai vis palankiau ėmė atsiverti į valstybinį Lietuvos gyvenimą. Buvo ieškomas ir atrandamas modus vivendi. Žydų mažuma turėjo plačią savo kultūrinę autonomiją, savo tautinį, kultūrinį gyvenimą: spaudą, teatrus, mokyklas, ekonomines ir karitatyvines organizacijas.

Kitaip yra dabar, ok. Lietuvoje. Po karo siaubo išlikusi žydų visuomenė privalo pritaipyti prie sovietinės masės, be teisės išlaikyti savo tautinį pobūdį, į tokią padėtį pastatyti, žydai priversti spartinti savo asimiliacijos į sovietinę masę procesą.

Kodėl taip?

Žydai, sovietinėje santvarkoje, tepalikta kukli ir dažnai jam kenksminga privilegija, savo pase įrašyti žodį "evreji", (rus. žydas). Tautiniai veiklesniam žydai neįmanoma rūpintis savo tautinio išlikimo reikalais. Tautinė žydų idėja yra sionizmas. Tai idėja, skirta tautiniam išlikimui: gyventi kompaktiškai, savo valstybės ribose. Ta idėja puikiai suprantama ir išeiviams lietuviams. Savo laiku išeivijai siūlė ta idėją Pakštas. Tačiau jis neturėjo savo dispozicijoje istorijos pašventinto rezervato, istorinės teritorijos. Išeiviai buvo labai skeptiški kelioms į egzotišką žemę.

Kitaip su sionizmu, Čia pagrindė glūdi tūkstantmetinių tradicijų paženklinta Izraelio teritorija. Natūralu, kad į tą žemę atkreipė savo žvilgsnį sionizmo kūrėjas Hertl.

Bet savo tautinės valstybės idėja yra nepakenčiama idėja marksistinės - lenininės praktikos sovietuose. Tautinė valstybė, skelbia sovietinė spauda,

fašistinė, imperialistinė valstybė. Tokia yra ir tautinės valstybės idėja.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

PINIGAI SAUSA VERTYBĖ

Iš Jurgio Gliaudos knygos "Brėkšmės našta"

Turtingą kultūrinį krautį lietuvių tautai išseivijo davęs vienas iš pačių talentingiausių ir produktyviausių autorių rašytojas Jurgis Gliuda išleido i skaitytojų rankas vėl naują romaną "Brėkšmės našta", kurio pasakutini puslapį užvertęs pasijunti tartum pragyvenęs visą ligšiolinį mūsų emigracijos laikotarpį vienoje nedidelėje lietuvių kolonijoje ir kartu su romano personažais bendravęs, jų likiminių problemų sprendimuose dalyvavęs, juos ne laimėse užjautęs, pasisekimais kartu džiaugęsis ar net pavydėjęs, kaip dažnai kaimynuose vyks ta.

Knygoje randame visą eilę įvairaus tipo žmonių, kokiuos kasdien su tinkame savo tarpe. Tai gi šis romanas atskleidžia mūsų pačių veidą, rūpesčius, gyvenimo būdą, filosofines ir psichologines dvasines kovas ir žmogui nesuprantamas bei nenugalimas likimo išdaigas.

Personažuose bręsta ir vyksta įvairūs dvasiniai konfliktai: tėvų ir vaikų, turto ir skurdo, mirties ir gyvenimo, humanizmo ir komunizmo, ryšio su atvykstančiais iš okupuotos Lietuvos. Ir dažniausiai tuos konfliktus

JURGIS GEDIMINAS
GAVORSKAS — DIPL.
INŽINIERIUS

Jaunasis inž. J. G. Gavorskas, šiais metais baigia geriausiais pažymiais Miuncheno universitete mechaninę inžineriją, tuomi su teikdamas savo tėveliams Luisai ir Henrikui Gavorskams daug džiaugsmo ir paguodos, o Venezuelos LB nuoširdaus pasididžiavimo, nes inž. J. G. Gavorskas yra vienas iš pirmųjų lietuvių emigrantų gimusiųjų Venezuoloje ir pradėjusio pasireikšti savo "artistiškais gabumais" Kalėdų Senelio vaidinimuose, Maracay lietuvių lituanistinėje mokyklėje.

Kaip teko patirti, inž. Gediminas žada dar porą metų pasilikti universitete, kad pagilinus studijas aeronautikoje ir kartu ruošiant disertaciją šioje srityje, daktarato laipsniui apginti.

Sveikiname jaunąjį akademiką, linkėdami, kad siekdamas mokslo viršūnių nepamirštų ir savo tėvų kalbos, bei protėvių šalies — LIETUVOS. (v. v.)

EMILJA ČEKIENĖ

tus tvarko nematoma, nenugalima aukštesnė jėga iškelti žmoguje dvasinį pradą kaip aukščiausią vertybę.

Stai Adomas Kirlys Amerikoje visą emigracijos laikotarpį užsiėmęs praturtėjimo rūpesčiu, savo tikslą pasiekia, prabangiai gyvena, vis rūpinasi kaip daugia pinigų biržoje laimėti ir, staiga pasijutęs nepagydomu ligoni sekretorei pranešus apie naują laimėjimą, vietoj džiaugsmo skeptiškai prabyla: "Tavo džiaugsmas Glenda, pralenkia manąjį. Pinigai ateina, pinigai nueina. Pinigai yra sausa vertybė". (257). Žiūrėdamas į savo puikias kremais, manikiurais ir ma sažais išlaikytas rankas, jis sarkastiškai galvojo, kaip tos rankos atrodys jam mirus. Argi galima įtikėti, kad tokia puiki oda, po kuria vos tvinkčioja mėlynos venos, sudribs, supliuks ir pasidarys pergamentinio trapumo. Paskutinį kartą jis girdės mechaniską muziką laidotuvių koplyčios patalpoje, kokią jis visada girdėdavo savo ištaigingame apartamente.

Taip jis, visą amžių praleidęs besiekdamas pinigų, gyvendamas tik sau, pamiršęs gimines, draugus ir neturėjęs laiko net gyvenimo draugės susirasti, palengva baigia dienas vos spėjęs igitą savo kapitalą palikti kitiems.

Mūsų dabartinės jauniosios kartos nuotaikas autorius taikliai apibūdina paviršutiniškumo įtaka persiėmusio Arvydo atsakymu tėvui: "Aš ir kiti nepritariame karui tarp savęs. Tai įdomu. Imkime, sakysim, žiūrėti kurios nors stovyklos filmą. Įdomu. Vaikštytynės, pietūs, saulinas ar ką. O pamėgink nufilmuoti politinės organizacijos susirinkimą. Dieve mano, kas tą filmą žiūrės? Atsistoja vienas prieš kitą ir pasibara. Iš tokio filmo pabėgsi..." (54)

Vaikų konfliktai su tėvais išsprendžia gana greit. Tėvai, nors dvasioje labai kenčia, bet vaikų reikalavimus kad ir atkalbinėdami patenkina, tačiau tėvų valios nevykdžiusius skaudžiai likimas nubaudžia. Pav., Gandrino vedybos prieš

tėvo valią su Mekišiu susilaukia tragiško galo, kaip tėvo ir buvo numatyta.

Dėmesį pagauna personažų charakterių staugūs posūkliai. Pav. Laumė ryžtingai apsisprendžia būti vienuole ir su didele valios jėga apie tai painformuoja motiną iš anksto žinodama, kad nuo širdaus pritarimo nesulauks, tačiau norėjo bent motinos sutikimo. Taip pat ji išdidžiai savo nusistatymą skelbė draugams ir, veiklama laiko bei išorės gyvenimo sąlygų, vieną dieną staiga paprašo motinos palaiminimo vedyboms. Tai yra tikras šių dienų charakterio tipas. Mūsų kartos jaunuolių amžiuje tokie staigūs ir netikėti posūkliai skaitytojo neįtikintų. Tuo labiau tokios išlaikytos, ramios, logiškai protaujančios, realiai į gyvenimą žvelgiančios jaunos mergaitės galvose tokių staigumai skaitytąjį nustebina. Tačiau šiais laikais tokių netikėtų nušėdžių nėra naujiena, ne tikrai romane, bet ir gyvenimo tikrovėje.

Autoriaus sukurti tipai yra visi skaitytojų aiškūs kaip ir veiksmo vietos, kurias autorius žodžiais nupiešia, kaip talentingas dailininkas peizažą. Ne vienas skaitytojas šio romano veikėjų tarpe atras panašaus charakterio ir save, panašių manierių, troškimų, kaip ir daugelis iš mūsų.

Kaip ir visa eilė rašytojo Jurgio Gliaudos romanų, taip ir šis užimponuoja siužeto intriga ir, nors matai, kad jau vėlus laikas ir žinai, kad rytoj reiks anksti keltis ir skubėti į tarnybą, bet negali suknyga skirtis.

Autorius šiame romane intriguojančiai nukelia skaitytoją į bendravimą su atykstančiais iš okupuotos tėvynės "mokslineikais", kurių santykiuose randame senosios emigracijos būdingus tipus, naujųjų ateivių ir jų vaikų perduotas įvairias klausimais šių dienų nuotakas.

Daugelio literatūrinių premijų laureatas J. Gliuda savo kūrinį eilėje yra visuomenei pateikęs kelių lietuvių tautos laikotarpių bei kritiškų tautos momentų istorinius įvykius romanų vardais. Jo visą literatūrinį kraitį sudėjęs kartu gauname paskutinių kelių dešimtmečių lietuvių tautos ir jos išseivijos istorinį veidą. Tuo jis atiduoda gilią pagarbą savo tėvynei Lietuvai, kas ryškiai atsispindi beveik kiekviename kūrinėje. Neseniai išleistas Simas — dokumentuota vieno žmogaus lietuvių patrioto tragedija, išėjusi dviem laidom ir dviem kalbom. O šis romanas "Brėkšmės našta", kaip jau minėjau, iškelia dienos švieson daugelio lie-

Chicagos Lietuvių Operos moterų choras, vadovaujamas Alice Stephens, repetuoja Banaičio operą "Jūratė ir Kastytis", kuri bus pastatyta Chicagoje balandžio 29, 30 ir gegužės 6 ir 7 dienomis. P. Mikalajūno nuotrauka

JŪRATĖS IR KASTYČIO

TEMA IR VARIACIJOS (3)

"Pasiseks ar nepasiseks" — klausimas įkuri tikrą atsakymą žinosi tik po pasaulinės K.V. Banaičio Jūratės ir Kastyčio operos premjeros Chicagoje balandžio 29 dieną. Teigiamą atsakymą perša faktai, kad Chicagos Lietuvių operos choras dainuoja visados labai gražiai, solistai yra savo karjeros aukštumoje (Stankaitytė ir Baras po sėkmingų gastrolių Australijoje labai pakeltam ūpe), Valeškos dekoracijos puikios, patyru šių muzikantų orkestras geras. Žodžiu nusivylimui neturėtų būti vietos. Bet... netokių visame pasaulyje ir populiarių operų kaip Traviata ir Carmen pasaulinės premjeros buvo nepasisekimas. Pirmosios žymia dalimi dėl to, kad vaidinta buvo tų laikų rūbais apsirengus, kas buvo kaž kodėl nemaloni staigmena, o antrojoje nebuvo ištisai dainuojama. Bendralai-

tuvių dvasinių vidinių pasaulių. Čia nėra vieno kokio nors nepaprasto herojaus, bet nagrinėjamas aplamai žmogiškasis elementas. Nagrinėjamas lietuvis toks, kaip jis atrodo dabar, šioje epochoje. Čia susitinka šviesa su tams ir tai autorius pavadina "Brėkšmės našta". Tai vertinga ir išpūdinga, lengvai skaitoma dovana jaunam ir vyresniam skaitytojui.

Išleido Lietuviškos knygos klubas, 384 psl. Viršelis ir aplankas Giedrės Vaitienės, Kaina 6 dol.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

kiamis visados sunku įtikinti. Tą riziką tačiau sumazina faktas, kad mūsų publika yra ne taip snobiškai nusiteikusi kaip Verdi ar Bizet bendraamžiai. Jūratės ir Kastyčio operos pastatymas yra tautinės identifikacijos, tapatybės ieškymo proceso dalis. Noro įrodyti savo sugebėjimus visose srityse išraiška.

Aleksandras Kučiūnas, kalbėdamas tos operos tema balandžio 5 d. Žurnalistų Sąjungos pašnekesyje, paminėjęs kitų tautų norą surasti savitą operos formą, nesi laikant klasiškų italų, prancūzų ar vokiškų mokyklų, pastebėjo, kad ir mūsų operos pradžia faktinai supuola su tautinio ir politinio atgimimo pradžia. 1905 m. Mikas Petrauskas, slapstydamasis nuo caro policijos, parašė pirmą lietuvišką operą Birutę, kurios premjera įvyko 1096 metų spalio 24 d. Vilniuje. Šiandien toji opera atrodo, švelniai tariant, gerokai naivi, bet tada buvo didelis pergyvenimas.

Antroji Miko Petrausko opera "Eglė žalčių karalienė", pastatyta 1918 metais Chicagoje, buvo jau daug tobulesnė. Autorius ją kvalifikavo kaip "opera granda" ir dedikavo savo broliui "artistui - giedoriui" Kiprui.

"Eglėje" — pagal Kučiūną, apstu lietuviškų liaudies intonacijų (nors esama ir slaviškų), netrūksta ir bendrai lietuviškos, kiek gal perdaug

sentimentalios, dvasios. Kai buvo apsispręsta tą operą pastatyti jau nepriklausomoje Lietuvoje, buvo nutarta tą operą perredaguoti. Šis uždavinys buvo pavestas J. Dambrauskui, talentingam, bet mažai profesionaliai pasiruošusiam kompozitoriui. Opera buvo pastatyta 1939 metais bet ne paisant paties Kipro Petrausko dalyvavimo, pasisekimo nesusilaukė. Kipras, turėjęs labai gerą teatralinį ir muzikalinį instinktą jautė, kad Eglė turi potencialą ir pokių metų prašė ją pataisyti Jurgio Karnavičiaus. Tas labai kultūringas ir didelio išsilavinimo muzikas mirė to uždavinio nepabaigęs.

Pats Mikas Petrauskas, kaip vėliau ir K.V. Banaitis, jaudinosi dėl svetimų įtakų Lietuvos operoje. 1923 m. būdamas Amerikoje M. Petrauskas rašė apie Kauno operą: "Šiandien ten statoma viskas svetima, nes jie visi svetimomis kruopomis lesinti, o savųjų nei pagaminti negalėtų..."

Tai nebuvo visai tiesa, ir teatro vadovybė, ir Švietimo Ministerija siejojo savomis operomis. Atsirado Karnavičiaus "Gražina" ir "Radvila Perkūnas". Tiesa, Karnavičius savo muzikoje nebuvo tos tipiškai "lietuviškas" kaip Gruodis, Šimkus, Banaitis ar Jakubėnas. Tačiau iš tų tik Banaitis ir Šimkus sukūrė po vieną operą.

Šimkaus "Pagirėnai", vėliau bolševikų laikais statyti "Kaimo prie dvaro" vardu, anot Kučiūno, turi labai lietuvišką muziką, jai tačiau kenkė plokščias turinys. Japataisyti trukdė paties autoriaus ambicijos: "Aš neleisiu, kad kas terštų mano kaliošus"...

Kaip matome, kelias į pasisekimą niekad nebuvo lengvas. Pamatyti, kaip savo egzaminą išlaikys K.V. Banaitis ir jo operos statytojai, irgi yra jaudinantis pergyvenimas. Jį asmeniškai patirti nėra labai brangu. Premjera, berods, išparduota, tačiau į kitus spektaklius, kurie gali būti net geresni, be premjeriškos karštilgės ir įtampos, bilietų dar yra.

300 sportininkų New Yorke

Po eilės metų tylos, Rytų sporto apygarda, patekusi į vadovo Prano Gvildžio darbščiasias rankas, pradėjo sklandžiai krutėti. Balandžio 8 d. New Yorke praves tos antrosios iš eilės žiemos pirmenybės (krepšinis, tinklinis, stalo tenisas, šachmatai). Jei 1971 pirmenybės buvo sutraukę 200 sportininkų, tai šiemet dalyvių skaičius perkopė 300.

Džiugino naujo klubo Washingtono Vėjo, tinklininkės. Vadovė Elvyra Vadopalienė per pusmetį sugebėjo sulipdyti neblogus šešetukus -- mergaičių A kl. jos laimėjo antrą vietą. Gausiausiai sirodė Baltimorės LSK.

KREPŠINIS. Vyrų gr. pernykštę pergale pakartojo Ansonijos Geležinis Vilkas, baigmėje nugalėjęs Bostono LSK 80-72 (43-37). Taškai: Gelžinis Vilkas: Bussie 30, Czernota 18, Cirriela 17, Summa 8, R. Gillis 3, A. Švelnys 3, J. Gillis 1; Bostono LSK: Analaukas 29, Baika 16, Gineitis 10, Paliulis 6, Vilėniškis 5, Kondratas 3, Savelis 2, Kuodis 1.

Prieš tai Geležinis Vilkas buvo nugalėjęs New Yorko LAK 61-38, o Bostono LSK -- Philadelphia LAK 55-27 (Philadelphia LAK buvo laimėjęs prieš Washingtono Vėją 50-25).

Geležiniam Vilku vadovauja Gediminas Švelnys, jau virtinė metų telkias krepšininkas Connecticute, daugiausia iš antros ar trečios kartos lietuvių kilmės jaunuolių.

Kiti pirmūnai: jaunių A kl. 1. Bostono LSK, 2. New Yorko LAK; jaunių B kl. 1. New Yorko LAK, 2. Philadelphia LAK; jaunių C kl. 1. Hartfordo Grandis, 2. New Yorko LAK.

TINKLINIS. 1971 vyrų meisteris Bostono LSK šiemet dėl galutinės pergalės turėjo smarkiai pakovoti kol nugalėjo Baltimorės LSK 3-2 (4-15, 15-11, 6-15, 15-12, 15-18). Baigmėnis žaidimas išlukšteno geros klasės tinklinį. Beje, abu šešetukai dalyvauja amerikinėse pirmenybėse. Bostono LSK sudėtis: Auštras, Baika, Ekinas -- kapitonas, Kondratas, Kulbis, Skabeikis. Prieš tai Bostonas buvo įveikęs New Yorko LAK 2-0, o Baltimore -- Washingtono Vėją 2-0.

Moterų gr. New Yorko LAK komanda pakartojo 1971 laimikį, baigmėje užtikrintai nugalėjusi Hartfordo Grandį 2-0 (15-10, 15-4). Prieš tai New Yorko LAK supylė Philadelphia LAK 2-0, o Hartfordo Grandis -- Washingtono Vėją 2-0.

New Yorko LAK sudėtis: Birutienė III, Birutytė, Čerkeliūnaitė I -- kapitonė, Garunkštė I, Gerulaitytė, Ivašauskaitė. Meisterio didžioji atrama yra Birutienė III, elegantiškai valdanti kamuolį, tinklinio išmoku si iš savo tėvo Grajausko, žinomo žaidiko dar iš Lietuvos laikų.

Jaunių A kl. New Yorko LAK nugalėjo Bostono LSK 2-1. Iš New Yorko jaunuolių daug tikima

si ateity, nes turi duomenų. Kiti laimėtojai: mergaičių A kl. 1. Hartfordo Grandis, 2. Washingtono Vėjas; mergaičių B kl. 1. Worcesterio Neringa, 2. New Yorko LAK; mergaičių C kl. 1. New Yorko ALK, 2. Worcesterio Neinga.

STALO TENISE vyrų vienetą laimėjo Ulekas (Baltimorės LSK), baigmėje įveikęs 1971 meisterį Grajauską (New Yorko LAK) 2-1 (21-17, 12-21, 21-19).

Moterų gr. pernykštę pergalę pakartojo Veliūnienė, vėl nugalėjusi jaunąją Gvildytę (abi New Yorko LAK) 2-0 (21-14, 21-13).

Kiti meisteriai: jaunių B kl. Gvildys (New Yorko LAK), jaunių C kl. S. Bungarda (New Jersey), jaunių D kl. Garunkštis (New Yorko LAK); mergaičių A kl. Gerulaitytė (New Yorko LAK), mergaičių B kl. Rajeckaitė (Hartfordo

Grandis), mergaičių C ir D klasėse G. Veliūnaitė (New Yorko LAK).

ŠACHMATŲ varžybas laimėjo Staknys, 2. Kulpa (abu New Yorko LAK) 3. Merkis (Bostono LPD Šachmatų Klubas).

Vakare įteiktos taurės ir dviejose salėse pasiūkota. Taurėms atiduoti buvo pakviesti: Lietuvos generalinis konsulas New Yorke A. Simutis, JAV LB centro valdybos vicepirmininkas jaunimui J. Gaila, JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas A. Vakselis ir ŠALFASS centro valdybos pirmininkas J. Baris (iš Chicago). Visi keturi tarė žodį, pasidžiaugdami sportuojančiu jaunimu.

Pirmenybės praėjo pakilioj nuotaikoj -- daug judraus, saulėto jaunimo, kurio indėlis į lietuvių sportinę veiklą vis ryškėja.

J.K.Č.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

• Amerikos Lietuvių Balsų Radijo Klubas savo metiniame susirinkime išrinko naują valdybą: pirm. Vacys Urbonas, vicepirm. Kazys Gogelis ir Jonas Urbonas, sekr. Juozas Lesčinskas, finansų sekr. Antanas Janušis, išdininkas Jurgis Rekašius, direktoriai Vincas Kankalis, Stasys Račiukaitis ir Antanas Sukauskas, tvarkdarys Juozas Murinas, teisinis patarėjas Kęstutis Ambrose, valdybos nariai Feliksas Blauzdys, Jadvyga Maršalkovičienė, Antanas Šiurkus, Kazys Špokauskas ir Juozas Janekus. Organizacijų centre radijo klubą atstovaus Vacys Urbonas, Kazys Gogelis ir Jurgis Rekašius. Į klubo revizijos komisiją išrinkta: Kazys Račiukaitis, Jonas Maršalkovičius ir Petras Marčiukaitis.

• Sporto Klubas "Kovas" irgi išsirikino naują valdybą: Robertas Janukaitis -- pirm., Algis Barauskas -- vicepirm., Irena Sventickaitė -- sekr., Vytautas Petrusis -- išd.

Klubo sekcijų vadovai: tinklinis Vladas Simutis vyrų, krepšinis Edmundas Sventickas, jaunučių krepšinis Edvardas Sventickas, tenisas Jurgis Šenbergas ir Algis Barauskas, golfas Rimas Kiženis, šachmatai Karolis Balys ir jaunių krepšinis Robertas Janukaitis.

• Šv. Antano parapijos aukų rinkėjai irgi jau turi išsirikinę naują valdybą: pirm. Leonardas Šulcas, vicepirm. Albinas Pusdešris, sekretorius Vytautas Valys ir išdininkas Edvardas Rusel.

• Debiutančių ir abiturientų balius "Karta pavasari" įvyks balandžio 29 d., 7 val. Lietuvių Namuose. Baliu ruošia abiejų tuntų skautų tėvų komitetas.

• Į jaunimo kongresą atstovais išrinkti: Robertas Selenis, Antanas Paškus, Algirdas Skrėbutėnas, Irena Sventickaitė ir Jonas Nakas. Kandidatu liko Linas Mikulionis. Balsavo 54 jaunuoliai.

• Birželio tremimų minėjimas šiais metais yra ruošiamas birželio 11 d. Mercy kolegijos patalpose Pabaltiečių komiteto. Komitetui šiais metais vadovauja esant, Lietuvius šiame komitete atstovauja: Algirdas Ambrose, Jolanda Baužie-

nė, Algis Zaporackas ir Jonas Urbonas.

• Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos linksnavakaryje balandžio 22 d. Lietuvių Namuose gros pačių šaulių orkestras. Turimi muzikos instrumentai papildyti nauju saksofonu, kurį šauliai paskutiniomis dienomis nusipirko už \$300.00. Vėliau orkestras bus dar padidintas. Linksnavakaris rengiamas su vaišėmis ir šokiais. Šokiai bus premijuojami. Vakarą pradžia 7 v. v.

• Pavergtų Tautų Festivalis įvyks liepos 14, 15 ir 16 d.d. už Cobo Hall prie Detroito upės.

Meniniams pasirodymams bus pastatyta didelė lauko scena. Festivalio metu liepos 15 d. įvyks ir motorkačių ir Petras Marčiukaitis.

• Demonstracijos okup. Lietuvos katalikų paduotai Jungtinių Tautoms peticijai paremti, Detroito lietuviai, vadovaujami DLOC, rengia balandžio 15 d., 12 val. Woodward Ave. nuo 75 greitkelio iki Kennedy Square, kur bus masinis susirinkimas ir priimtos rezoliucijos. Eitynėse studentai neš didelį medinį kryžį, prižiūrės tvarką ir dalins lapelius. Visuomenė prašoma eitynėse gausiai dalyvauti ir atsinešti namuose pasidarytus 3 pėdų aukščio medinius kryžiuokus. Moterys kviečiamos dalyvauti apsiirengusios tautiniais kostiumais.

Eitynėse dalyvaus ir amerikiečių katalikiškos organizacijos ir vyskupas John Gembleton. Taip pat ir Windsoro apylinkės lietuviai. Eitynių-demonstracijų komandą rindinotoriumi išrinktas Bernardas Brizgys.

• Jaunimo kongreso pirmieji rėmėjai yra: "Švyturio" Jūrų šauliai \$50.00, Vladas ir Bronė Seleniai \$100.00 ir Lietuvių Studentų Sąjungos Detroito skyrius \$100.00.

• Finansinis vėjus Jaunimo Kongresui pradėtas balandžio 1 d. Detroito apylinkėse suskirstyta į 9 rajonus ir kiekvienam rajonui paskirtas aukų rinkėjas. Į aukų rinkėjus įsijungė: Antanas Paškus, Karolė Veselkaitė, Regina Garliauskaitė, Jonas Nakas, Linas Mikulionis, Liucija Garliauskaitė, Irena Sventickaitė, Viktoras Nakas ir Algirdas Skrėbutėnas. Vajų tvarko

ir visas informacijas teikia LB jaunimo sekcijos vadovas Robertas Selenis telef. 293-4611 ir finansų komiteto pirmininkas Jonas Nakas telef. 651-5446.

A. Grinius

ŽAIBO LENGVATLETĖS DETROITE

Kovo 19 d. 6 Clevelando LSK žaibo lengvatletės dalyvavo Michigan AAU suaruostose uždary patalpų lengvosios atletikos rungty- nės žymiojose Cobo Hall, Detroito. Šias didžiulės apimties varžybas globojo AFL-CIO. Dvi dienas užsi- tesusios rungtynės sutraukė apie 1500 dalyvių suaugusių ir visose prieauglio klasėse.

LSK žaibą atstovavo: Rūta Maželytė, Kristina Rociūnaitė, Rūta Motiejūnaitė, Jūra Banionytė, Danutė Januškytė -- C (12-13 m.) klasėje ir Gailė Motiejūnaitė -- D (10-11 m.).

Kristina Rociūnaitė naujai išrinktoji valdyba kovo 25 d. perėmė pareigas iš buvusios b-vės valdybos. Valdybos pirmininku išrinktas L. Girinis-Norvaiša, kiti -- J. Šiaučius, Pr. Paukštaitis, A. Mylė, P. Klezas, J. Gedvila, L. Gureckas. R. E. Maziliauskui pasitraukius iš redaktoriaus pareigų, sudaryta redakcinė komisija iš J. Gedvilos, L. Girinio-Norvaišos, P. Klezos, J. Šiaučiaus, E. Kardelienės ir J. Viliušio.

Gera pasirodė mūsų vidutinių nuotolių bėgikės, nors ir nepakliuvo į laimėtojų vietas. Jūra Banionytė prabėgo 600 yd. per 1:44.5 min. ir Gailė Motiejūnaitė tą pačią distanciją per 1:53.6 min. abi savo klasėse pasiekdamos geriausias š. A. lietuvių pasekmes.

Rūta Maželytė paženklino kitą geriausią š. A. lietuvių pasekmę prabėgusi 300 yd. per 42.5 sek. R. Motiejūnaitė šią distanciją prabėgo per 4.1 sek.

Danutė Januškytė pakliuvo į baigmę 50 yd. kliūtiname bėgime užimdama 5-tą vietą su 8.7 sek. Ji dar dalyvavo šuolyje į tolį (13'-6").

Kiekvienoje rungtyje dalyvavo vidutiniškai apie 40-60 mergaičių, atstovavusių beveik visus lengv. atletikos klubus iš Michigan, Indianos ir Ohio valstybių. Gerai pasiruošę ir gražiai uniformuotos mergaitės sudarė prideramą lietuvių sportininkų reprezentaciją. Komandą lydėjo treneris A. Bielskus.

ROCHESTER

PASIKEITIMAI PARAPIJOS VADOVYBĖJE

Sunkiai susirgus klebonui Pranui Valiukevičiui, jį pavaduoti atvyko sausio 11 d. Prisikėlimo parapijos Toronte vikaras, pranciškonas kun. Jonas Rafaelis Šakalys. Mirus klebonui kun. Rafaelis vasario 1 d. buvo paskirtas parapijos administratoriumi ir tose pareigose išbuvo iki kovo 24 d. Kun. Rafaelio praeitis įdomi: pasitraukęs iš rusų komunistų okupuotos Lietuvos Vokietijon jam pri-

IESKO ŠEIMININKES

Connecticut valstijoje gyvenąs vyresnio amžiaus viengungis vyras, ieško namų šeimininkės, išsiskyrusios ar nevedusios, tik vyresnio amžiaus. Laiškus su savo adresu siųsti Dirvai dėl skelbimo Nr. 482. Į visus laiškus skelbėjas žada atsakyti. (29-31)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
AUTOMATIC
SCREW MACHINE
Operators and set-up men for:
DAVENPORT
Experienced only. Hourly rate and benefits.
WEDLER BROS. INC.
SUBSIDIARY LAMSON & SESSONS
CO.
1535 E. 38th St.
Cleveland, Ohio
216-391-7777 (27-32)

siėjo ir apkasus kasti, dalyvauti lietuvių karių dalinyje, mišką Kanadoje kirsti. Susitaupęs kiek pinigų, įstojo pranc. kun. Seminarijon, tapo kunigu. Tai buvo kunigas realiai pažinęs tremties gyvenimą, todėl ir jo pamokslai buvo tikrai gyvenimiški. Mylėjo jis jaunimą ir senimą, ypač jaunimą, todėl paliko ir jaunimo ir senimo tarpe sviesią ir neužmirštamą atmintį.

Naujas klebonas pranciškonas kun. dr. Bernardinas Grauslys užsirekomendavo kaip puikus pamokslininkas, reformatorius pamaldų tvarkoje ir uolus senelių ir ligonių lankytojas. Šiame sėkmingame apaštalaavimo darbe linkime jam geriausios sveikatos.

R. Liormonas

KAS IR KUR

• "Nepr. Lietuvos" Spaudos b-vės Montrealyje naujai išrinktoji valdyba kovo 25 d. perėmė pareigas iš buvusios b-vės valdybos. Valdybos pirmininku išrinktas L. Girinis-Norvaiša, kiti -- J. Šiaučius, Pr. Paukštaitis, A. Mylė, P. Klezas, J. Gedvila, L. Gureckas. R. E. Maziliauskui pasitraukius iš redaktoriaus pareigų, sudaryta redakcinė komisija iš J. Gedvilos, L. Girinio-Norvaišos, P. Klezos, J. Šiaučiaus, E. Kardelienės ir J. Viliušio.

• Dail. Nijolės Savickaitės-Mockienės keramikos darbų paroda ruošiamą balandžio 23 Kultūros židinyje, New Yorke. Meno studijas dailininkė yra baigusi Stuttgarto meno akademijoje Vokietijoje. Emigravusi į Kolumbiją, įsteigė ke-

ramikos studiją ir su savo meniškai keramikos darbais dalyvauja žymesnėse P. Amerikos kraštų parodose.

VILOS AUDRONĖ VASAROTOJŲ DEMESIUI

Dr. Eduardas ir Marija Jansonai vilos Audronė Cape Cod savininkai praneša, kad šiais metais vila AUDRONĖ atidaroma vasarajimui nuo birželio mėn. 24 dienos ir jau dabar priimami užsakymai vasarajimui.

Kreiptis tiesiai į vilą Audronė: JANSONAS & AUDRONĖ, P. O. Box 424, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655. Tel. (Area 617) 428-8425.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią didžiąją Cape Cod žalumynuose paskendusią lietuvišką vasarvietės vilą Audronė ir praleisti savo ramias atostogas.

Metropolitan operos solistė Teresa Zylis-Gara, Lenkijos lietuaitė, atvyksta su Metropolitan opera į Clevelandą ir gegužės 6 d. išpildys "Marriage of Figaro" operoje grafienės Almaziva vaidmenį.

Bilietai jau parduodami. Sekite skelbimus.

BILJETAI JAU PARDUODAMI!

METROPOLITAN OPERA

MAY 1 THRU MAY 6 IN CLEVELAND PUBLIC AUDITORIUM
May 1, Eve: LA TRAVIATA May 4, Eve: FAUST
May 2, Eve: DAUGHTER OF THE May 5, Eve: OTELLO
REGIMENT May 6, Mat: LA BOHEME
May 3, Eve: FIDELIO May 6, Eve: MARRIAGE OF FIGARO
PRICES: \$2.50, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$10, \$11, \$12, \$16 (No Tax)
Tickets Available for All Operas--Not All Prices for Some Operas.
BOX OFFICE: Broadview Savings & Loan Lobby, 299 Euclid Ave.--Phone 621-8897
Open 9:30 A.M.-5:30 P.M. Librettos on Sale Knabe Piano used Exclusively

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior -- (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

ŽAIBO TINKLINIO KOMANDOS AAU PIRMENYBĖSE

Šį šeštadienį, balandžio 15 d. Clevelando LSK žaibo vyrų tinklinio komanda dalyvauja Lake Erie AAU Distrikto 1972 m. tinklinio pirmenybėse. Varžybos vyks Estabrook Recreation Center, 4125 Fulton Road, tuoj pat pravažiavus zoologijos sodą. Labai patogiai pasiekama važiuojant Int. 71, paimant Fulton Rd. išvažiavimą ir pavažiuojant ant Fulton Rd. koki pusmylį tolyn į pietus. Varžybų pradžia nuo 9 val. ryto ir tęsis per visą dieną. Įdomesni žaidimai prasidės jau anksčiau popietę.

Šį sekmadienį, balandžio 16 d. net 2 žaibo komandos dalyvaus tokia pačia moterų turnyre, kuris vyks toje pačioje ir tvarkaraštis panašus kaip ir vyrų.

Žaibo komandos yra vienos iš pajėgiausių mūsų distrikte. Pereitais metais mūsų moterys laimėjo pirmą vietą, o vyrai, ketvirtą. Tinklinio mėgėjai kviečiami atsilankyti.

ŽAIDYNĖS JAU ČIA PAT

Virš 70 komandų ruošiasi dalyvauti XXII-se Jaunimo Metų Jubiliejinėse Š. Amerikos Lietuvių Sportinėse žaidynėse, š. m. balandžio 22-23 d. Clevelande.

Varžybų programoje bus krepšinis, tinklinis, stalo tenisas ir komandinės šachmatų pirmenybės. Arti 500 sportininkų numato suvažiuoti į Clevelandą.

Šeštadienį, balandžio 22 d. varžybos prasidės nuo 8:30 val. ryto ir tęsis per dieną het 10-je aikštė. Pagrindinė salė bus visiems pažįstama Cathedral Latin High School abi dienas. Sekmadienį, bal. 23 d., 2 val. p. p. ten bus Iškilingas žaidynių Aktas ir svarbiausių varžybų finalai.

Žaidynių banketas įvyks šeštadienį, balandžio 22 d., 8 val. vak. Šv. Jurgio parapijos salėje. Banketui vadovauja Ona Jokūbaitienė.

Organizacinis komitetas, vadovaujamas Vlado Čyvo kviečia Clevelando lietuvius prideramai įvertinti šį masinį jaunimo pasirodymą ir skaitlingai atsilankyti į sportines varžybas ir banketą. Smulkesnis tvarkaraštis ir salų adresai bus paskelbti spaudoje vėliau.

ISVYKSTA Į FLORIDĄ

Šauliai I. J. Kapčiai balandžio 15 d. išvyksta Floridon nuolatiniam apsigyvenimui. Jie buvo aktyvūs šauliai ir mecenatai šaulių kuopos vėliavos. Šaulė I. Kapčienė buvo šaulių vėliavos krikšto motina. Balandžio 9 d. Karininko Juozapavičiaus šaulių kuopa su ruošė jiems išleistuves ir įteikė menininko pagamintą

Š. AMERKOS LIETUVIŲ FIZINIO AUKLĖJIMO IR SPORTO SĄJUNGOS

SPORTINĖS ŽAIDYNĖS IR BALIUS

Balius įvyks balandžio 22 d., šeštadienį, 8:00 val. vakaro.
CLEVELANDE — ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALEJE.

Kaina 8 dol. Dėl bilietų prašom skambinti — O. Jokūbaitienei 681-9143, I. Sniečkienei 382-9169 arba Vl. Čyviui 486-3228.

Žaidynių smulki programa bus pranešta vėliau.

adresą ir šauliškais motyvais pagamintą drožinį. Šauliai Kapčiai pasilieka ir toliau šauliais rėmėjais ir šaulių kuopai įteikė 25 dolerių auką. Kuopos pirmininkas dr. K. Pautienis padėjo išvykstantiems už aktyvią veiklą šaulių tarpe ir 25 dol. auką. Buvo palinkėta išvykstantiems Kapčiams gražiai įsikurti saulėje Floridoje.

CLEVELANDIEČIAI IR ŠILTĖ KRAŠTAI...

Kas kart vis daugiau mūsų tautiečių keliai į Floridą. Kartais toks persikėlimas būna gana skaudus, kai tėvams tenka skirtis nuo vaikų, anūkų, draugų. Kėlimosi priežastis yra aiški — Clevelando žiema, ypač vyresnio amžiaus žmonėms, yra gana atšiauri.

Vieni iš tokių persikėlusiu į Floridą sakosi esą patenkinti, kiti ne, nes nusikėlus į naują vietą ir pagyvenus kiek ilgesnį laiką, pradeda atsirasti vienumos ir ilgesio jausmas.

Atsiradus keletai iniciatorių, bus bandoma tą spragą užkisti, būtent, jei atsirastų pritariančių būtų galima Floridoj nusipirkti didesnio masto nuosavybę, sakysime, motelio ar apartamentų formoj. Tada susidarytų galimybė praleisti žiemą Floridoj savų draugų tarpe, o vasarai grįžti į Clevelandą. Tokios komercinės įmonės, kaip įvairaus tipo viešbučiai, Floridoj laikosi labai gerai, todėl jų nupirkimas galėtų būti ir kaip pelningas kapitalo investavimas.

Žinoma, yra dar daug neaiškumų teisinės formos sudarymo reikalu, vietovės parinkimo ir t. t. Todėl iniciatoriai kviečia visus, kurie domėtųsi Floridoj didesnės nuosavybės užpirkimu, atvykti šį sekmadienį balandžio 16 d. į susirinkimą, kuris įvyks tuoj

po lietuviškų pamaldų Šv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose. Besidomintieji prašomi būtinai atsilankyti, nes jei susidarytų gerokas kandidatų skaičius, tai susirinkimo dalyviai turėtų pirmenybę.

Taip pat susirinkime bus aptariami pensininkų darbų bei artimesnio susibūrimo reikalai.

(bg)

KVIEČIA Į PIETUS

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komitetas balandžio 16 d. naujosios parapijos salėje ruošia pietus. Svečiai bus vaišinami skaniais lietuviškais valgiais nuo 11 val. iki 3 val. Visi maloniai esate kviečiami.

MOKYKLAI AUKOJO

Šv. Kazimiero lituanistinė mokyklą aukomis parėmė:
B. Gražulis — 40 dol., J. Zylė — 20 dol., A. Buknys

— 10 dol., J. Kijauskas — 10 dol., R. Nasvytytė — 7.50 dol., B. Navikaitė — 5 dol., G. Pikturnienė — 5 dol., Wm. Nikštėnas 5 dol.

Mokyklos tėvų komitetas visiems nuoširdžiai dėkoja.

Maloniai kviečiame lietuvišką visuomenę ir organizacijas prisidėti savo aukomis. Aukos galima įteikti Šv. Kazimiero mokyklos tėvų komiteto nariams arba mokyklos vedėjui.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Brangaus vyro ir mylimo Tėvelio

A. A.

DR. VLADO RAMANAUSKO

staigiai ir netikėtai netekus, giliai užjaučiame mielą REGINĄ, vaikus bei kitus artimuosius

Juodėnų šeima
ir
Senelė

Brangiam šeimos Bičiuliui

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

staiga mirus, žmonai REGINAI, dukroms, sūnui, žentui, broliams ir visiems artimiesiems, siunčiame giliausią užuojautą

Eimontai
Melsbakai
Sukarevičienė

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, jo žmonai, sūnui, dukrai, broliams ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Jurgis Stravinskas

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

netikėtai mirus, jo žmonai REGINAI, dukterims ŽIVILEI, DAIVAI, DAINAI, RIMAI ir sūnui JURGIUI reiškia giliausią užuojautą

Kazimiera ir Jonas
S a k a l a i

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, žmonai REGINAI, dukroms, sūnui ir broliams, gilią užuojautą reiškia

Lilė ir Vladas
B l o ž e s

Kavaliūnų šeima
ir
A. Mikalonienė

Melam prieteliui,

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, žmonai, vaikams, broliams ir giminėms giliausią užuojautą reiškia

Kiršoniai
ir
Aleksandrūnai

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, jo žmonai REGINAI, šeimai ir giminėms reiškia gilią užuojautą

Eugenija, Kostas ir Arūnas
G a s p a r a i č i a i

PRESSMEN

WEB OFFSET PRESSMEN

Should know Urbanite Press

Union scale steady work

CLEVELAND AREA

216-587-1600

P A D Ė K A

1972 m. kovo mėn. 5 d. Clevelande mirus

A. A.

ANTANINAI ŠVARCIENAI,

reiškia gilią padėką Šv. Jurgio parapijos gerb. kunigams Baliui Ivanauskui ir Kęstučiui žemaičiai už religinių apeigų atlikimą, muz. Alfonsui Mikulskiui už grojimą violončele gedulingų Mišių metu ir muz. Pranui Ambrazui už vargonų muziką.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, pareiškiusiems mums užuojautas žodžiu ar raštu, prisiuntusiems gėles ir gausias aukas šv. Mišioms, pagerbusiems velionę savo apsilankymu laidotuvių namuose ir palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą.

Nuliūdę:

duktė Antanina, sūnus Jonas,
marčios, žentas, anūakai ir
proanūakai

JAUNIMO ŽYGIS UŽ TIKĖJIMO LAISVĘ KVIEČIA LIET. VISUOMENĘ, YPATINGAI JAUNIMĄ Į

S U B A T V A K A R I

KURIAME PASKAITĄ TEMA

"RELIGIJA IR TAUTISKUMAS MŪSŲ GYVENIME"

I Š P I L D Y S

DR. JUOZAS GIRNIUS

Šeštadienį, balandžio 15 d., 7:30 val. vakaro,
SHERATON (WESTERN RESERVE) INN,
27981 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

staiga mirus, siunčiame nuoširdžią užuojautą p. RAMANAUSKIENEI, dukroms, sūnui, žentui ir visiems artimiesiems

Aldona ir Aleksas
K o c e n a i
Canada

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, Jo šeimai, broliams ir kitiems artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Jasiūnų šeima

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Brangiam visuomeninkui

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

staiga mirus, jo žmonai REGINAI, sūnui JURGIUI, dukroms: ŽIVILEI, RIMAI, DAIVAI, DAINAI, broliams: VINCUI, KOSTUI, giminėms ir bičiuliams reiškiame giliausią užuojautą

Jakučių šeima
Juozas Kapočius
Antanas ir Juzė Matjoškai
Genė Razvadauskienė

Mielam Lietuvos Nepriklausomybės Fondo atstovui

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, jo žmonai REGINAI, šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime

Lietuvos Nepriklausomybės
Fondo Valdyba

Kolegai ir didžiam patriotui

A. † A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

amžinybėn iškeliavus, jo žmoną REGINĄ, dukras, sūnų ir gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Magdalena ir Juozas
Kriaučiūnai

Mielam kolegai

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

staiga mirus, jo žmoną REGINĄ, sūnų, dukras, žentą, brolius ir kitus artimuosius liūdesio ir gilaus skausmo valandą nuoširdžiai užjaučiame

Dr. Vaclovas ir Emilija
Č e k a i

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, širdingiausią užuojautą reiškiame velionies žmonai, sūnui, dukroms ir broliams

Gediminas ir Kęstutis
B i s k i a i
su šeimomis

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, žmonai REGINAI, dukroms, sūnui ir broliams giliai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Cezaris, Algis ir Edas
M o d e s t a v i č i a i
su šeimomis

Paskutiniajam Studentų Atsargos
Karininkų Korp. "RAMOVĖ" Pirminkui

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, reiškiame Jo šeimai ir giminėms širdingą ramovėnišką užuojautą

New York ramovėnai:

Stasys Gudas
Kazys Jankūnas
Dr. Juozas Kazickas
Anicetas Simutis
Dr. Julius Šimaitis
Liudas Tamošaitis

Mielam bičiuliui

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, reiškiame giliai užuojautą žmonai REGINAI, dukroms ŽIVILEI su šeima, DAIVAI, RIMAI, DAINAI, sūnui JURGIUI, broliams ir visiems artimiesiems

Bronė ir Jonas
V a s i a i
Felicija ir Vytautas
I z b i c k a i

A. † A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, žmonai REGINAI, dukroms ir sūnui giliai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Romas ir Dana
S a k a l a i
Richmond, Virginia

Brangiam Kolegai

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, jo šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

A. ir K. Martus
ir
O. Čiurlionienė

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, žmonai REGINAI, šeimai ir broliams, nuoširdžiausią užuojautą reiškia

Columbus, O. Jasiai

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, jo žmonai REGINAI, šeimai ir giminėms reiškia giliai užuojautą

Dr. Julius Abraitis
ir
šeima

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, liūdesy likusius žmoną REGINĄ, DUKRAS ir SŪNŲ, brolius, KOSTĄ, VINČĄ JONĄ ir JUOZĄ ir šeimos artimuosius nuoširdžiai ir giliai užjaučiame ir kartu liūdme

A. L. Tautinė Sąjunga
Chicagoje

A. A.

DR. VLADUI RAMANAUSKUI

mirus, žmonai, sūnui, dukterims, broliams ir artimiesiems giliai užuojautą reiškia

Dr. Steponas ir Ona
B i e ž i a i